

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਸਿੱਖ ਬਲੇਟਨ

The Sikh Bulletin

A Voice of Concerned Sikhs World Wide

January-February 2006

ਮਾਘ–ਫੱਗਣ ੫੩੭ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ

editor@sikhbulletin.com

Volume 8, Number 1&2

Published by: Khalsa Tricentennial Foundation of N.A. Inc; 3524 Rocky Ridge Way, El Dorado Hills, CA 95762, USA Fax (916) 933-8020 Khalsa Tricentennial Foundation of N.A. Inc. is a religious tax-exempt California Corporation.

Editorial Commentary	
Guest Editorial	2
Guru Granth Sahib and Science-3	
Sikh Identity	
Are We Overly Sensitive	11
Sikh in the Swedish Army	
Sikhs in Norway	
Sikhs in France	14
Sikhs in Australia	15
Sikhs in UK	1:
Finally, a Sikh becomes an Officer in Pak Army	16
SAFMA Secy-Gen Apologises for Partition Carnage	16
Gurkha Children Embrace Sikhism	17
The Great Liberation	17
A Good Deed by United Sikhs	18
Urgent Need for Translation of GGS into other Lang	19
Guru Granth-Guru Panth	19
Prof. Sahib Singh Ji	21
"Sikh Parchaaric" or "Fake Holy Man"?	22
Bhai Mohinder Singh Ji	23
Vedanti Ji Bas Karo	23
"ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸਬਦੂ-ਗੁਰੂ ਸਿਧਾਂਤ"	24

ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਇਕ-ਪੱਤਰ':.....26

ਗੁਰੂ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ – ਪੰਨਾ ੭੬੭ ॥.....27

ਪੌਫੈਸਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ - ਵੇਦਾਂਤੀ ਬਾਰੇ ਤਿਨ ਲਿਖਤਾਂ 27

ਕਲੰਕ.....30

Income Expense Statement 2005......31 Book Page.....32

In This Issue/ਤਤਕਰਾ

Editor in Chief

Hardev Singh Shergill

Editorial Board

Avtar Singh Dhami, USA Gurpal Singh Khaira, USA Gurcharan Singh Brar, Canada Dr. Sarieet Singh Sidhu, Malaysia

Production Associates

Amrinder Singh

Sachleen Singh

The Sikh Bulletin is distributed free around the World. All you have to do is ask. We invite offers of help in disribution in other countries

You may make copies for free distribution.

Give us your e-mail address to save on postage.

The views expressed by the authors are their OWn. Please send the feedback and inputs to: editor@sikhbulletin.com

Our Website: www.sikhbulletin.com

EDITORIAL COMMENTARY ਤਖਤਿ ਬਹੈ ਤਖਤੈ ਕੀ ਲਾਇਕ ॥ (੧੦੩੯)

During the last few days, since Vedanti's interference in the affairs of DSGMC the news papers are full of stories about decisions of Vedanti as 'unprincipled and unconventional'. Leaders of Sikh organisation Dal Khalsa, Satnam Singh Paonta Sahib, Harcharanjit Singh Dhami and Kanwar Pal Singh have 'disowned' Vedanti for 'eroding the dignity of the supreme temporal seat' by his 'biased decisions' and 'refuse to accept Vedanti as their Jathedar'. They called upon the Sikhs to 'save the honour and dignity of Akal Takhat Sahib from the clutches of the modern Mahants'. Shiromani Akali Dal Amritsar (Mann) has raised a banner of revolt against the partisan attitude of Vedanti and has opposed all his arbitrary decisions. D. S. Gill of IHRO asks why Vedanti 'interferes in internal Sikh politics and takes side mostly of Badal Group' and answers his own question by saying that 'Vedanti is a pawn in the hands of Badal, who has systematically overpowered the SAD, SGPC, and even Akal Takhat through puppet Jathedars'. Former head priest Akal Takhat Giani Bhagwan Singh says the directive by Vedanti 'smacked of partisan approach'. Former Akal Takhat Jathedar Prof. Darshan Singh has sought the 'social boycott' of Vedanti for his 'worst performance' as jathedar. As counter mud slinging SGPC Chief Avtar Singh alleged that Prof. Darshan Singh had been a disciple of 'dera Nanaksar' and had joined a section of Sikhs who performed 'kachi bani'. All of them have also made the startling discovery that 'there was difference between the institution of Akal Takhat Sahib and Giani Joginder Singh Vedanti, its 'Jathedar'.

To some degree they are all correct but they are so out of time. Darshan Singh's upbringing was at dera Nanaksar, Jaghadri and Avtar Singh is correct. Prof. Darshan Singh did share the stage of World Class Con-Artist Nanaksaria Thug 'Sant Baba' Amar Singh Brundi at his U.K. dera in 2004 with those who perform 'kachi bani'. He finally caved in to the temptation even though he knew every sordid detail of Amar Singh's life from age 8. To us sitting here in Diaspora it became clear that Vedanti was a 'Trozan Horse' soon after his appointment as Jathedar in March 2000 to replace Puran Singh of 'Luv' and 'Kush' fame. World Sikh Convention of Mohali on October 26, 2003² had resolved, among other things, to distinguish between the institution of Akal Takhat and its Sewadars who are frequently subservient to the politicians who appoint them and until such time as Sarbat Khalsa was called all the hukamnamas of Jathedars excommunicating the Sikhs be considered null and void and no one should obey the illegal and immoral hukamnama of the political appointee Sewadar of Akal Takhat. All the Panthic organizations and leaders mentioned above, without exception and many more, including Paramjit Singh Sarna, led by Manjeet Singh Calcutta, had vehemently opposed this convention. As early as November 2000 this is what this writer had to say³ about 'Jathedars': "if you are a Sikh who understands, believes and lives the philosophy of Guru Nanak you not only would not call them 'High Priests', you will be ashamed to look up to them, as I am. Since I cannot look up to them and since I do not have the power to remove them, I refuse to recognize them and their position. I renounce them. Sikhs of Guru Nanak should not look up to them, listen to them or associate with them". But Vedanti ate the crow and Sarna brothers missed the golden opportunity of being excommunicated. Hardev Singh Shergill ¹SB June 2000; ²SB Dec. 2003; ³SB Nov. 2000

GUEST EDITORIAL

This Editorial will highlight two disparate issues: one in relation to essays or papers on Sikhism and the other in relation to rituals and granthis, based on a personal observation.

Followers of all faiths derive immense pleasure from complements regarding the faith when given by someone outside that faith. Such pleasure is further enhanced when validation comes from some famous individual. Positive comments regarding the faith, coming from such eminent individuals, appear to carry a great deal of weight, and the implication is that these great personalities cannot be wrong. Sikh writers are no exception to these assertions, and much is made of the comments of famous people; they are quoted often in many papers on Sikhism. What is frequently lacking is that the primary source of the quotes is often not given. We must make efforts to quote the original sources as far as possible. Even more importantly we must be weary of excessively "praise-full" quotes where the source cannot be quite confirmed. Perhaps, what I am trying to say can be best illustrated by an example.

I refer to the article Sikhism, A Universal World Faith taken "...from a handout prepared by Amarjit Singh." (SB June-July 2005 Pages 5-8). It is interesting from the Sikh viewpoint, since it is mostly about the favourable views that Western writers hold about Sikhism. It would have been good if the original sources of the quotes had been cited so that doubters and skeptics (like me) could verify the facts for themselves. My search on the Internet revealed that all the quotes are from other Sikh sites/sources quoting the several writers. A good part of the handout appears to have relied on the article Western Writers' thinking about Sikhism and Gurbani by Dr Gurbaksh Singh [1]. Of particular interest is the part (in the handout) attributed to Bertrand Russell. Having read Russell I find it hard to believe that he could have so committed himself in relation to Sikhism. Indeed I am prepared to stick my neck out and say that everything in relation to Sikhism that has been attributed to Russell in that handout is untrue. I would take great pleasure in being proven tried to mislead us: on the contrary it is S Amariit Singh who has been misled. I would also like to see the original reference of 'Atheist Society Writes About Sikhism' by John Smith; from what I got off the Internet it appears to be spurious. Knowing what I do about 'Atheist Societies', again it seems unlikely that they would write such letters.

These are but two examples, there could be more. One has to be extremely cautious about the genuine-ness of articles/letters lifted wrong. This is not to say that the S Amarjit Singh deliberately off Internet sites. The main reason for wanting the original sources is to verify the authenticity of the quotes attributed to the various people. Assuming that at least a couple of the quotes are spurious (and I feel at least

2 in that handout probably are), it is tragically likely that many gullible Sikhs will soon assume that all the information in the article is true, and after some time this piece will be quoted repeatedly as "true". If, for example, the handout prepared by Amarjit Singh was for the instruction of students (or others), and some of the quotes have no bases, the recipients of the hand outs are going to come away misinformed.

The second issue relates to Granthis and rituals. Recently I had the opportunity to witness some of the rituals still being insisted upon in relation to death and cremation. First there was the insistence that the body be bathed with yogurt (dahi). Then there was the expert who said that some ghee be put into the mouth of the deceased (or at least applied to the lips); the rest of the ghee "should only be poured on the chest of the deceased" insisted the expert. When the ashes were to be collected on the third day diluted milk was first sprinkled on them, and then the bones separately collected and washed with milk, only to be thrown into a river barely 10 minutes later. An attempt to dissuade the persons insisting upon these rituals only resulted in an unnecessary altercation. The logic of the argument against such rituals was vehemently opposed with near-religious fervour. We are so often critical of the illogical rituals imposed by visiting sants, but when it comes to our own affairs we tend to follow through every mindless ritual and defend to the hilt our belief in their necessity.

When some members of the family decided to have an Akhand Paath they approached the granthi (priest) of the local gurdwara (an expatriate from India) for assistance. He seemed enthusiastic enough and quoted the costs of the paathis (those who would undertake the reading of the AGGS). That was until he was informed that the paath would be performed by family members and friends (all ladies), and that he could help out in case one of the ladies became suddenly unavailable (though it was unlikely to happen). He lost his enthusiasm immediately, put his foot down (rather raised his hand, like a policeman stopping traffic) and rudely declared that he would do no such thing. He would only be available to start the *paath* and thereafter for the "bhog" (end of the paath). Over the next three days he strutted around the gurdwara, making himself 'available' only at meal times. The behaviour of our granthis is in sharp contrast to the courteous and ever helpful Christian padres, and that is something our children are quick to notice and point out. Whilst we claim we have no priestly class the fact is that our granthis are recognized as such and perform as such. Unless those whose profession it is to explicate the beauty of the Guru Granth Sahib can demonstrate that they are worthy of emulation, they can scarcely be depended upon to sell the product - Sikhi. Dr Sarjeet Singh Sidhu, sarjeetsidhu@gmail.com, August 19, 2005

References: [1] http://www.searchsikhism.com/writers.html

GURU GRANTH SAHIB AND SCIENCE -3

Dr Hardial Singh Dhillon Ph.D, C.Biol; MIBiol; C. Chem, MRSC, UK [Part 1 appeared in Nov.Dec. 2004 issue of the Sikh Bulletin and part 2 in March 2005. ED.]

ENERGY AND GOD

So far, the only concept that appears like God is the conservation of energy, the existence of which Sikhism acknowledges (ਆਸਣੂ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ ॥ ਜੋ ਕਿਛੂ ਪਾਇਆ ਸੁ ਏਕਾ ਵਾਰ ॥..॥੩੧॥ ਮ.੧,ਗਗਸ/੭; ਨਹ ਕਿਛੂ ਜਨਮੈਂ ਨਹ ਕਿਛੂ ਮਰੈ ॥ ਆਪਨ ਚਲਿਤੂ ਆਪ ਹੀ ਕਰੈ ॥੬॥ਮ੫,ਗਗਸ/੨੮੧–੨੮੨ (੧੪/੬); ਪਵਨੈਂ ਮਹਿ ਪਵਨੁ ਸਮਾਇਆ ॥....ਰਾਮਕਲੀ ਮ.੫, ਗ.ਗ.ਸ/੮੮੫) but says that Creator even created this. Says Guru Amar Das Ji:

"ਸਿਵ ਸਕਤਿ ਆਪਿ ਉਪਾਇ ਕੈ, ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਾਏ ॥...॥੨੬॥ਮ.੩,ਗਗਸ/ ੯੨੦ (ਸਿਵ, ਭਾਵ ਜੀਵਾਤਮਾ, ਚੇਤਨ ਸਤਾ; ਸਕਤਿ, ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਵਿਚ। ਇਹ ਹੀ "ਨਾਮ energy" ਹੈ, ਭਾਵ conscious energy. That is Akal Purakh having created the "conscious energy" has given it a physical manifestation and accorded within the hukam).

It is clear from these words that there must have been a time when there was no "ਸਿਵ ਸਕਤੀ". Indeed, Guru Nanak Dev Ji tells us that indeed there was such time:

"ਭਾਉ ਨ ਭਗਤੀ ਨਾ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ॥॥੧੨॥" ਮ.੧,ਗਗਸ/ ੧੦੩੫–੧੦੩੬. That is the Akal Purakh created it too. And, there are many other shabads ikewise:

"ਜਬ ਨਿਰਗੁਣ ਪ੍ਰਭੁ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਏ ਤਬ ਸਿਵ ਸਕਤਿ ਕਹਰੁ ਕਿਤੁ ਠਾਇ ॥ ਅ.੨੧॥੨॥ ਮ.੫,ਗਗਸ/ ੨੯੨

"ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਨ ਕੋਈ ॥ ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥.." (8) .. ॥੧੬॥੩॥੫॥ਮ.੧.ਗ.ਗ.ਸ/੧੦੩੫

ਜਹ ਆਪਿ ਰਚਿਓ ਪਰਪੰਚੁ ਅਕਾਰੁ ॥ ਤਿਹੁ ਗੁਣ ਮਹਿ ਕੀਨੋ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥ ....ਅ.੨੧॥੭॥ ਮ.੫.ਗਗਸ/ ੨੯੨

ਏਕਾ ਮਾਈ ਜੁਗਤ ਵਿਆਈ ਤਿਨ ਚੇਲੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਮ੧. ਜਪੁਜੀ (ਪ.੩੦) ਗ.ਗ.ਸ/੭

Is energy God then?

Well, no, although it very much appears like God. The following comparison is useful.

God

- 1. Origin from itself, "ਸੈਭੰ"
- 2. Always same ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ॥ ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥੧॥ਮ.੧,ਗ.ਗ.ਸ/੧ ਨਾ ਓਹੁ ਬਢੈ ਨ ਘਟਤਾ ਜਾਇ॥ ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨ ਏਕੈ ਭਇ॥ ਗੳਡੀ. ਕਬੀਰ ਜੀ. ਗ.ਗ.ਸ ੩੮੩
- 3. Omnipresent
- 4. Immeasurable ਅਤੁਲ ਅਥਾਹ ਅਡੋਲ ਸੁਆਮੀ ਨਾਨਕ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥੪॥੫॥ {ਪੰਨਾ ੮੮੪}
- 5. Indestructible ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥ ੨੮॥ ਜਪੁਜੀ, ਮ.੧, ਗ.ਗ.ਸ/੬ that is the root of all, primal and pure, rootless and indestructible, and is constant in all ages.
- 6. Makes everything go according to Its "will". Akal Purakh loves and supports its creation.

7. Formless .ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖ ਨ ਰੰਗੁ ਕਿਛੁ ॥੧॥ਮ੫, ਗ.ਗ.ਸ ੨੮੩ ...ਸਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਥਾਪੈ ਨਾਉ॥ ਦਹ ਮਿਲਿ ਏਕੈ ਕੀਨੋ ਠਾੳ॥ ਆਸਾ, ਮ੫, ਗ.ਗ.ਸ ੨੫੦

- 8. Resides in all. When organism dies spirit leaves the body and either merges into Creator or is subject according to deeds.
- 9. Not subject to any body's Laws except His own, although yields to His saints, always. ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸੁਚ ਏਕੁ॥ ਮ.੧, ਗ.ਗ.ਸ ੪੬੪ ਤੂ ਭਗਤਾ ਕੈ ਵਸਿ ਭਗਤਾ ਤਾਣੁ ਤੇਰਾ॥ ਮ.੫, ਗ.ਗ.ਸ/੯੬੨ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲ॥ ਮ.੫, ਗ.ਗ.ਸ/੨੯੦

Energy

- 1. Origin cannot be talked about: It is always there. According to Sikhi, its origin is God as well. All this has been created from "ਸੁੰਨਹੁ", that is from Akal Purakh itself. "ਸੁੰਨਹੁ" has been described by many writers as "emptiness/void". This does not accord with Gurbani or sciene, since according to latter, one can't have something from nothing (contradition in term) and according to former, it means when there was no creation except Akal Purakh.
- Not always same but the sum total is the same to its original value.
- 3. Always equal to its original amount; ਕਿਤੇ ਹੈ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ (ie complete vacuum).
- 4. Measurable
- 5. Changes form but equal to its original-form value; changes, but not destroyed. For instance, potential energy equals heat and kinetic energy, (P.E=Heat + K.E).
- 6. Has no will; it is like servant and may be used as one wishes to make things go; is devoid of love.
- 7. Can have many forms; P.E, K.E, heat, sound, electromagnetic waves, ...
- 8. Also resides in all. When person dies, energy remains locked up in that body until dealt by cremation or burial
- 9. Subject to physical laws of nature and yields to anybody ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹੈ "ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ..."

So, clearly, energy is not God but servant: it may help to create, sustain or destroy but itself is subject to physical Laws.

Energy: Concept

Scientific View: In part II we saw that the underlying cause for all living/non-living organisms, according to Science is energy. We also saw how matter and energy are interchangeable. Clearly then Science is unable to go beyond the concept of energy. This has lead to two schools of thoughts: that energy can neither be created nor destroyed, and alternatively that it was always here. The

first concept appears very right and in our ordinary everyday life, we experience this all the time. However, the latter conclusion causes some problem: many scientists do not believe that it always was here; they are more likely to agree that there is a beginning and that there is a link between the most simplest to the most complex organism/thing.

Sikhi's View: The position of Gurbani about energy is very clear. It says although what was put into the system was indeed once and for all, but it was "put in" or "created" by the Akal Purakh.

Viz. "ਆਸਣੂ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ ॥ਜੋ ਕਿਛੂ ਪਾਇਆ ਸੁ ਏਕਾ ਵਾਰ ॥.." ਜਪਜੀ, ਪ.੩੧, ਮ.੧,ਗਗਸ/੭

Notice the word " ਪਾਇਆ - meaning "put in".

Viz. " ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਉਪਾਏ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਵਧਾਇਦਾ ॥੧੪॥..." ਮਾਰੂ ਸੋਹਲੇ, ਮ.੧,ਗਗਸ/੧੦੩੫

(Again notice the word " ਉਪਾਏ " - means created). "ਸੁੰਨਹੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਉਪਾਏ ॥ ਸੁੰਨੇ ਵਰਤੇ ਜੁਗ ਸਬਾਏ ॥..." ਮਾਰੂ ਸੋਹਲੇ. ਮ.੧.ਗਗਸ/੧੦੩੭

It is clear from here too that it was created.

And, if we go even beyond this, we have

"ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੂੰ ਮਹੇਸੂ ਨ ਕੋਈ ॥ ਅਵਰੂ ਨ ਦੀਸੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥.." ਮਾਰੂ ਸੋਹਲੇ, ਮ.੧.ਗਗਸ/੧੦੩੫.

So it is clear from here too that ਕੋਈ ਅੇਸੀ ਵੀ state ਸੀ ਜਦੋਂ Brahma, Vishan or Mahesh ਵਰਗੀ ਹਸਤੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

Unlike in Hinduism, they are not deities but names of different powers. The root cause of all this, in fact the Creator itself. It is these powers that have been mentioned in Japji Sahib, stanza 30, that Brahma is the creative force behind the visible worlds (wherever they may be!), Vishnu is the nurturing force for all and Mahesh, the destroyer/scavenger force. Viz.

"ਇਕੁ ਸੰਸਾਰੀ ਇਕੁ ਭੰਡਾਰੀ ਇਕੁ ਲਾਏ ਦੀਬਾਣੁ ॥.." ਜਪੁਜੀ, ਪ.੩੦, ਮ.੧,ਗਗਸ/੭

In fact, it is more correct to say: "ਕੇਤੇ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਵੈਸੰਤਰ ਕੇਤੇ ਕਾਨ ਮਹੇਸ ॥ ਕੇਤੇ ਬਰਮੇ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਅਹਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਕੇ ਵੇਸ ॥ .." ਜਪੁਜੀ, (ਪੜਪ)/ਮ.੧/ਗ.ਗ.ਸ੭.

That is, there is no end of these creative forces too; that is, there are more than one ways by which the creator has created the beings. In essence, Sikhi stated long before modern Science did that energy and matter were exchangeable. Two examples will suffice here:

ਪਵਨੈ ਮਹਿੰ ਪਵਨੁ ਸਮਾਇਆ ॥ ਜੋਤੀ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਰਲਿ ਜਾਇਆ ॥ ਮਾਟੀ ਮਾਟੀ ਹੋਈ ਏਕ ॥ ਰੋਵਨਹਾਰੇ ਕੀ ਕਵਨ ਟੇਕ ॥੧॥ ਕਉਨੁ ਮੂਆ ਰੇ ਕਉਨੁ ਮੂਆ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਮਿਲਿ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰਾ ਇਹੁ ਤਉ ਚਲਤੁ ਭਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾੳ ॥.ਰਾਮਕਲੀ ਮ.੫, ਗ.ਗ.ਸ/੮੮੫

Air returns to air, soul merges into all prevading soul; soil became one with the soil, the mourner weeps in vain. O, Sages of the World, who is dead, who is dead? Really, the

transmigration of beings appears to be like a play. It appears that things have merely shifted their position.

The importance of these quotations is that Gurbani postulates that energy is the main source of creation, but Gurbani disagrees that energy is God, (cf. Prof. Hawking's comments that God is a mere manifestation of the laws of physics! See part II of GGS & Science). ਗੁਰਬਾਨੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ।

Different Forms of energy

Science postulates the following:

1. *Heat* - This can be measured as calories (food), or Joules or temperature (T/OC). It is capable of changing three states of matter.

Solid ↔ Liquid ↔ Gas Ice Water Steam ਬਰਫ਼ ਪਾਣੀ ਭਾਫ਼

Out of these three temporary and interchangeable forms, the one which is most stable is the one with least energy, and that is "ice". Notice that in the realm of religion this is also true; Sikhi for instance warns us not to be provocative. Lust, anger, greed, attachment, and hankered are rather like "heat" above and Gursikh is to stay within limits of these.

"... ਹੋਹੁ ਸਭਨਾ ਕੀ ਰੇਣੁਕਾ, ਤਉ ਆਉ ਹਮਾਰੈ ਪਾਸਿ ॥੧॥" ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥ ਗ.ਗ.ਸ/੧੧੦੨

"....come to me with total humility II1II"

"..ਨੀਚਾਂ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਬਿ ਵਡਿਆ ਸਿੳ ਕਿਆ ਰੀਸ ॥.. ਸਿਰੀ ਰਾਗ, ਮ.੧ ਗ.ਗ.ਸ/੧੫

"..count [me] amongst the lowest of the low caste, Nanak rather be with them than to imitate the high."

"ਜਿਥੈ ਨੀਚ ਸਮਾਲੀਆਨਿ ਤਿਥੈ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਬਖਸੀਸ ॥" ਸਿਰੀ ਰਾਗ, ਮ.੧ ਗ.ਗ.ਸ/

Where you care for them, O, Lord, there resides the bounties of your grace.

"… ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਤਤੁ ॥ …" ਵਾਰ ਆਸਾ, ਪਉੜੀ ੧੪ ਸਲੋਕ ॥ਮ.੧,ਗ.ਗ.ਸ/੪੭੦

"Sweetness and humility are the essence of all virtues."

2. Sound:

It is a rarified air where particles are agitated backward and forward and they travel at a speed of 330m/s. It is the passing of air over our vocal cord (larynx) that vibrates it and produces sound; vary the amount and the rate of air passing, you vary the pitch of the sound (high, medium or low). Humans have, by watching this phenomenon in nature, made many musical instruments based on this same principle. Like heat, it cannot be seen but unlike heat it burns not your body but your mind, but it has its merits and demerits. It helps us to communicate, that is its biggest advantage; too loud, it can burst our ear drums. When spoken sweetly, it touches our hearts and minds and is

capable of taking our conscience to the Dasam Dwar. This is why kirtan is so important: both heart and mind melt with it. Even when spoken softly but with ulterior motive, it burns our mind, and some time people end up committing suicide, as a result of it. Bad sound constantly vibrates in our ears because of this continuous impulses through the nerves overload the brain.

The position of Gurbani once again is very clear: unlike some religions, it encourages us to speak, but speak little, speak softly, speak sweetly and above all listen to your Guru.

"ਓਨੀ ਮੰਦੈ ਪੈਰੂ ਨ ਰਖਿਓ ਕਰਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤੂ ਧਰਮੁ ਕਮਾਇਆ ॥ ਓਨੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋੜੇ ਬੰਧਨਾ ਅੰਨੁ ਪਾਣੀ ਥੋੜਾ ਖਾਇਆ ॥ ... ॥੭॥ ਆਸਾ, ਮ੧/ਗ.ਗ.ਸ ੪੬੭. " ਨਾਨਕ ਫਿਕੈ ਬੋਲਿਐ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ ॥ ਫਿਕੋ ਫਿਕਾ ਸਦੀਐ ਫਿਕੇ ਫਿਕੀ ਸੋਇ ॥..

"Nanak, by uttering foul, one's mind and body becomes foul; by calling foul, the caller's reputation is ruined."

"ਫਿਕਾ ਦਰਗਹ ਸਟੀਐ ਮੁਹਿ ਥੁਕਾ ਫਿਕੇ ਪਾਇ ॥ ਫਿਕਾ ਮੂਰਖੁ ਆਖੀਐ ਪਾਣਾ ਲਹੈ ਸਜਾਇ ॥੧॥" ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ, ਮ੧, ਗ.ਗ.ਸ/੪੭੩

The fouler is rejected in Lord's court, and reprimanded; the fouler is known as a fool and is punished for his/her deeds. Likewise

''..ਫਿਕਾ ਬੋਲਹਿ ਨਾ ਨਿਵਹਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਸੁਆਉ ॥੧॥.. ਆਸਾ ਮ੩. ਗ.ਗ.ਸ/੪੨੬.

Sikhi teaches us that Akal Purakh never gets angery with its creation:

ਮਿਠ ਬੋਲੜਾ ਜੀ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਸੁਆਮੀ ਮੋਰਾ ॥ ਹਉ ਸੰਮਲਿ ਥਕੀ ਜੀ ਓਹੁ ਕਦੇ ਨ ਬੋਲੈ ਕਉਰਾ ॥

Why? Because

ਕਉੜਾ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਨੈ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨੈ ਅਉਗਣੁ ਕੋ ਨ ਚਿਤਾਰੇ ॥ ਰਾਗੁ ਸੁਹੀ ਮ.੫/ਗ.ਗ.ਸ ੭੮੪

(Here it is worth comparing with the concept of God in Christianity where He does get angry, that is the time when He punishes us. A good example of this is where Adam whose disobedience lead him to be thrown out of heaven on to the earth, where we (his progeny) are enduring punishment 'til eternity).

ਇਸ ਹਵਾ ਤੇ ਇਸ ਆਵਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹਰ ਜੀਵ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ says:

"ਹਰਿ, ਜੀਉ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿ ਕੈ, ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾਇਆ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ, ਹਰਿ ਪਿਆਰੈ, ਜੀਉ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿ ਕੈ, ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾਇਆ ॥੩੮॥" ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ, ਮ੩/ਗ.ਗ.ਸ ੯੨੨. ਜਿਥੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਨ ਤੇ ਵਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਮੋਨ ਧਾਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਰ ਫੁਰਮਾਨ ਨੇ: " ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਣੁ ਝਖਣੁ ਹੋਇ ॥ ਵਿਣੁ ਬੋਲੇ ਜਾਣੇ ਸਭੁ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥...॥੪॥੩॥੫॥" ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧, ਗ.ਗ.ਸ/ ੬੬੧–੬੬੨ "ਜਬ ਲਗੁ ਦੁਨੀਆਂ ਰਹੀਐ ਨਾਨਕ ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ ॥ ... ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧, ਗ.ਗ.ਸ/ ੬੬੧

There is a misunderstanding with some gurmukhs that when ਸਾਹ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਖਿਚਣਾ ਤਾਂ "ਵਾਹਿ" ਕਹਿਣਾ, ਤੇ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਖਿਚਣਾ ਤਾਂ "ਗੁਰੂ" ਕਹਿਣਾ।ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਿਉ, why not try it right now and see if it works. You will see that when air is going into our lungs, no sound comes out; the sound is only possible when the air is being expired.

3. *Light*:

This is a very powerful energy source and virtually allenergetic processes that we see on earth appear to have their origin in it! Like sound, it is in a waveform and travels at 3 00 000 000 m/s (186 000 miles/s); roughly a million times faster than sound. It also means that it takes about 8-9 minutes for the light to travel from our sun to the earth. There are many millions of stars in the sky, like our own sun, the nearest to us is about 4 light years away. It means light from that star, travelling with 186 000 miles/s, takes four years to reach us. This is the situation with regard to the nearest star; those which are far away, and are beyond count, we have not talked about them yet. Wherever light goes, heat goes with it but vice versa is not true (e.g central heating radiators may be hot but do not have light). Light waves differ from sound waves in that they are of a much shorter length, electromagnetic type, highly energetic and require no medium to travel.

However, today science has shown that the so-called white light is really a collection of seven visible lights, each with its own wavelength and therefore contains different amount of energy (visible spectrum: red, orange, yellow, green, blue, indigo and violet). From left to right, the wavelength decreases and energy increases.

Gurbani too agrees with all this and says further, " ਸੂਰਜ ਏਕੋ ਰੁਤ ਅਨੇਕ". This is quite an important concept. The possibility of seasons being due to the presence of the sun, implies that Guru ji were well aware of the earth's spinning mechanism at an angle to its central axis, the consequence of which would be a variation of the distance from the sun, hence producing seasons. It also warns us that even with all that, it cannot illuminate your mind. Only listening through your ears will the shabad take you to the Dasam Dwar.

"ਜੇ ਸਉ ਚੰਦਾ ਉਗਵਹਿ ਸੂਰਜ ਚੜਹਿ ਹਜਾਰ ॥ ਏਤੇ ਚਾਨਣ ਹੋਦਿਆਂ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰ ॥੨॥.." ਮ੨ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ, ਗ.ਗ.ਸ/੪੬੩ "ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰੁ ਅੰਧਾਰੁ, ਗੁਰੂ ਬਿਨੁ ਸਮਝ ਨ ਆਵੈ ॥ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸੁਰਤਿ ਨ ਸਿਧਿ, ਗੁਰੂ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵੈ ॥" ਭਟ ਨਲ੍ਹ ਗ.ਗ.ਸ/ ੧੩੯੯

Gurbani also tells us that the moon hasn't got its own light but shines because it borrows from the sun.

"॥ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਦੀਪਕ ਰਾਖੇ ਸਸਿ ਘਰਿ ਸੂਰੁ ਸਮਾਇਦਾ ॥੬॥.." ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ਦਖਣੀ ,ਗ.ਗ.ਸ/੧੦੩੩

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ...ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਸੂਰਜ (ਮਾਨੋ) ਦੋ ਦੀਵੇ (ਜਗਾ) ਰੱਖੇ ਹਨ, ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ (ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ) ।੬। Both Guru ji and Kabir ji ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਪੂਜਾ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਹੈ; –ਸਗੋਂ ਇਨਾਂ ਵਲ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਅਗਮੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਭਾਵ ਅਕਾਲ

ਨੂੰ ਪੂਜਣ ਦਾ ਅਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ: "ਸਸੀਅਰ ਸੂਰ ਨਖ਼ਤ੍ਰ ਮਹਿ ਏਕੁ ॥.."॥੩॥ ਸੁਖਮਨੀ, ਮਪ ਗ.ਗ.ਸ/ ੨੯ "ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੁ ॥ ਜੋਤੀ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਅਨੂਪੁ ॥੧॥..॥੨॥੨॥੧੧॥ਕਬੀਰ.ਗ.ਗ.ਸ/੯੭੨.

4. Gravity:

It is the pulling power of each body on one another. Like all other powers, it too is invisible. Said Newton that the earth pulls the apple with equal and opposite force just as the apple pulls the earth, likewise. Why do we not see the earth jumping upward as well? Two reasons: one that the size of the earth is too large and secondly, we are ourselves positioned on the earth. One way of visualising this phenomenon would be to stand on top of the apple as it falls (e.g fixing a camera on the apple would do the same thing!). Newton generalised this principle and said that everybody pulls every other body in the universe with equal and opposite force. Accordingly then, the moon is really falling on to the earth all the time and vice versa; the planets are also falling on to the sun, and all the stars seems to be doing just that in the whole universe. Once some balance is achieved in this, then things appear to be miraculously stable. This is why Guru Nanak Dev Ji says in Japji that it is not the physical ox that supports the earth; how many such earths would it support in this way? Who supports the ox.

"..ਧਵਲੈ ਉਪਰਿ ਕੇਤਾ ਭਾਰੁ ॥ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਰ ਤਲੈ ਕਵਣ ਜੋਰ ॥.."

but says

"ਧੌਂਲੁ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ ॥ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ ॥ ਜੇ ਕੋ ਬੁਝੈ ਹੋਵੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥.." ਜਪੁਜੀ ਮ.੧,ਗ.ਗ.ਸ/੪

(i.e the earth and other planets are wandering in some discipline and not chaotically. Listen to the Guru Ji again: "..ਭੈ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਦਬੀ ਭਾਰਿ ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ ਇੰਦ ਫਿਰੈ ਸਿਰ ਭਾਰਿ ॥"

Within Hukam the earth supports its burden; within Hukam the clouds hoover overhead.

"..ਭੈ ਵਿਚਿ ਸੂਰਜੁ ਭੈ ਵਿਚਿ ਚੰਦੁ ॥ ਕੋਹ ਕਰੋੜੀ ਚਲਤ ਨ ਅੰਤੁ ॥"

Within Hukam the sun and the moon travel millions of miles without end

"ਭੈ ਵਿਚਿ ਆਡਾਣੇ ਆਕਾਸ ॥ …." ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ, ਮ੧, ਗ.ਗ.ਸ/੪੬੪ Within Hukam the sky is sustained.

Here the word "형" means some sort of order, divine order, (hukam). No wonder the sky didn't require any pillars to support it:

"..ਬਾਝ ਕਲਾ ਆਡਾਣੁ ਰਹਾਇਆ ॥ " ਮਾਰੂ ਸੋਹਲੇ, ਮ੧, ਗ.ਗ.ਸ/੧੦੩੬ Exactly the same system operates on microcosm scale; protons and its electrons in an atom show similar behaviour. Says Gurbani

ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡੇ ਸੋਈ ਪਿੰਡੇ ... ॥ਧਨਸਰੀ, ਪੀਪਾ ਜੀ,ਗ.ਗ.ਸ/੬੯੫ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡਿ ਖੰਡਿ ਸੋ ਜਾਣਹੁ ॥...॥ ਮ.੧, ਗ.ਗ.ਸ/੧੦੪੧

Micro and macro cosmos are based on the same principles.

ਜੋ ਬਾਹਰਿ ਸੁ ਭੀਤਰਿ ਜਾਨਿਆ॥ ਕਬੀਰ,ਗ.ਗ.ਸ/੩੪੨ That which is within is also without. ਨਾਨਕ ਸੌ ਸੂਖਮੁ ਸੌਈ ਅਸਥੂਲ.." ਸੁਖਮਨੀ, ਮ.ਪ, ਗ.ਗ.ਸ That which is in gross form is also in miniature form. ਇਸੇ ਤਰਾਂ

" ਆਪੇ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਆਪੇ ਖੰਡ ਆਪੇ ਸਭ ਲੋਇ ॥ ਆਪੇ ਸੂਤੁ ਆਪੇ ਬਹੁ ਮਣੀਆ ਕਰਿ ਸਕਤੀ ਜਗਤੁ ਪਰੋਇ ॥ ਆਪੇ ਹੀ ਸੂਤਧਾਰੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਸੂਤੁ ਖਿੰਚੇ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋਇ ॥੧॥..॥੪॥੨॥" ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੪ ਚੳਥਾ.ਗ.ਗ.ਸ/ ੬੦੪–੬੦੫

"ਆਪਨ ਖੇਲੁ ਆਪਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ॥ ਖੇਲੁ ਸੰਕੋਚੈ ਤਉ ਨਾਨਕ ਏਕੈ ॥੭॥" ਸਖਮਨੀ, ਮਪ. ਗ.ਗ.ਸ/੨੯੨

As all other 'things' seem to fall towards the centre of the larger object, so does our mind. It becomes chaotic when it gets out of discipline, and peaceful, when joined to God through shabad. Shabad thus is that gravity, that magnetic force that ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਨੀ which keeps us in equilibrium with our surroundings on one side and Akal Purakh on the other side.

World $\leftarrow$ Maya $\leftarrow$ Mind $\rightarrow$ Shabad $\rightarrow$ God

So mind thorough maya, and its five vices, is attached to this world on one side and Gurbani on the other hand promises us that only the shabad can rid these shackles. When the same mind listens to the "word" it becomes Lord's image and merges into it; when it doesn't listen to the shabad, it becomes the "satan". Many of us will end up in this way, spend whole of our life being entangled in the vices of maya.

5. Electricity:

This is said to be a negative charge (electrons) moving towards a positive source. It travels very quickly and is accompanied by magnetic forces and very often by light too. Consequently, energy transfer from electron to other molecules can cause heat to be transferred as well. Electric motor is based on exactly understanding of these principles. Radio waves, X-rays and Gamma rays are said to be electromagnetic waves of extremely short wave lengths and therefore accompanied by a very large amount of energy. Indeed, the shorter and therefore invisible they are, the more powerful they appear to be! This is why microwave cooks food faster than an ordinary oven.

ਅਧਿਆਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਇਆ ਕਿ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਨਾ ਦਿਸਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ usually proves to be more powerful and effective. But despite all of them, they are not God. Science uses them but does not fully know their origin: it knows the conditions under which each can be released to do useful work provided the raw material is there in the first place (have a look around in your kitchen next time).

6. Magnetism:

Like gravity it is invisible, but can be felt. Many materials like iron and steel show this phenomenon. It is believed to be due to electrons spinning around the central nucleus of the atom, comparable to passing a current through a wire which creates a magnetic field around the latter. There are

materials which show diamagnetic properties (when equal number of electrons spinning in opposite directions around the nucleus) cancel out the effect and paramagnetic properties (where unequal electrons spinning in opposite directions around the nucleus) give each and every atom/molecule a resultant force of magnetism. When an external magnetic force is applied, the formers show only very slight disturbance but the latters line up and become a very big force. ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਖੇਤ੍ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਨੀ ਵਿੱਚ magnet ਨੂੰ "ਪਾਰਸ" ਸਬਦ ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

" ਪਾਰਸ ਪਰਸਿਐ ਪਾਰਸੁ ਹੋਵੈ, ਸਚਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ .." ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥ਗ.ਗ.ਸ/ ੬੪੯ ".. ਪਾਰਸ ਪਰਸੇ ਫਿਰਿ ਪਾਰਸੁ ਹੋਏ ਹਰਿ ਜੀਉ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥੨॥.." ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩. ਗ.ਗ.ਸ/ ੯੧੦-੯੧੧. Like wise, "..ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਪਰਸੁ ਪਰਸਿ, ਗੁਰਿ ਗੁਰੂ ਕਹਾਯਉ ॥" ਕਲਸਹਾਰ (ਪੰਨਾ ੧੪੦੮) ਭਾਵ

ਪਰਸਣ-ਜੋਗ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪਰਸ ਕੇ ਪਰਸਣ-ਜੋਗ ਆਪ ਵੀ ਪਰਸ (ਗੁਰੂ) ਹੀ ਅਖਵਾਇਆ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਟ ਮਥਰਾ ਜੀ ਦਾ ਮ.ਪ ਸੰਬੰਧੀ ਸਵਈਯਾ ਹੈ: " ...ਪਾਰਸਿ ਪਰਸਿਐ ਪਾਰਸੁ ਹੋਇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥.. ੩॥੩੬॥" ਪਿੰਨਾ ੨੭}. ਭਾਵ

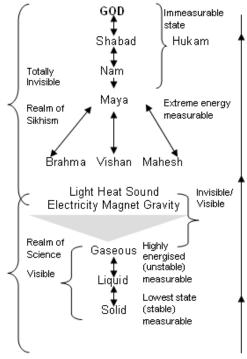
ਪਾਰਸ ਦੀ ਰਾਹੀਂ, ਭਾਵ ਪਰਸੇ ਹੋਏ ਦੀ ਰਾਹੀਂ, ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਜੋਤ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੋਹ ਕੇ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ।ਚੇਤੇ ਰਵੇ ਕੇ ਪਾਰਸ ਉਹ ਪਥਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਧਾਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਛੋਹ ਨਾਲ ਸੋਨਾ ਬਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਅਜ ਤਕ ਲਭੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ।ਧਰਮ ਦੇ ਖੇਤ੍ਰ ਵਿਚ, ਪਾਰਜਾਤ ਦ੍ਰਖ ਤੇ ਕਾਮਧੇਨ ਗਉ ਵਾਡੂੰ ਇਹ alchemists ਦੀ ਮਨੋਕਲਪਨਾ ਹੀ ਹੈ, ਲੇਕਨ ਹੈ ਨਹੀਂ।ਇਹ ਪਾਰਸ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਪੰਨਾ 888 ਤੇ " ਗੁਰੂ ਸਿਖੁ ਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਏਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਚਲਾਏ ॥" ਵਾਡੂੰ ਹੀ ਹੈ।Like the magnetism of science, the spiritual magnetism of ਧਰਮ can not be seen but realised. ਪਰ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਦੋਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਯਕੀਨੀ ਹੈ: ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਬਕ ਪਥਰ ਮਣਾਂ ਮੂੰਹੀਂ ਲੋਹਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚੁਕ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆਂ ਜਨਮ ਜਨਮਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਖੰਡਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੰਬਕ ਪਥਰ ਦੇ ਜਿਤਨੇ ਵੀ ਮਰਜ਼ੀ ਟੋਟੇ ਟੋਟੇ ਕਰ ਦੇਈਏ, ਹਰ ਟੋਟਾ ਹੀ ਚੁੰਬਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਸਿਖ ਦੇ ਕੋਈ ਟੋਟੇ ਟੋਟੇ ਵੀ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਹਰ ਰੋਮ ਰੋਮ ਚੋਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਝਰਨਾਹਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

Let us now put all the powers together and see if we can produce a link that shows us the way to the Akal Purakh. In the visible world, solid appears to be the most stable and of least energy, after this is the liquid, which is at the intermediate state. Naturally, it has more energy and therefore, relatively speaking it is unstable. Higher than this is the gaseous state. It is of high energy state and is unstable but is measurable. All this is visible, and therefore comes within the realm of science. What are those powers that cause agitation within solid, liquid and gas, we shall examine them now. They include, light, heat, sound, electricity, magnetism and gravity. They are extremely high energy powers and fall within the visible and the invisible interface, but are still measurable. For example light is visible and can be felt, heat cannot be seen but can be felt, unless it accompanies by light;

sound cannot be seen but can be heard with the ears; electricity can be seen and realised, but magnetism can not be seen, but can be felt. Likewise, gravity can not be seen but realised; it affects all objects and thus attaches them through its power to the earth. Being the visible/invisible interface, this is where the realm of science ends and Sikhi begins. That is it represents the boundary of our brain; the reason cannot go beyond this. Higher than these, operate the three powers known as Brahma, Vishan and Mahesh. They are both immeasurable and invisible. Gurbani is very clear about these too; it says there is no single Brahma, but "ਕੋਟਿ ਬਹਮੇ ਜਗਿ ਸਾਜਣ ਲਾਇ ॥" ਮ.ਪ/੧੧੫੬, no single Vishan "ਕੋਟਿ ਬਿਸਨ ਕੀਨੇ ਅਵਤਾਰ ॥ ਮ.ਪ/੧੧੫੬ and no single Mahesh "ਕੋਟਿ ਮਹੇਸ ਉਪਾਇ ਸਮਾਇ ∥" ਮ.ਪ/੨੦੨. These three powers are not of their own; they are tied to the supreme power known as maya. Gurbani also tells us that between God and the three powers of maya, is the Nam, which is supreme and invisible. It is this Nam that in Japji sahib has been called "satnam", ਭਾਵ ਸਤਿ ਵਾਲਾ, ਭਾਵ ਹੋਂਦ ਵਾਲਾ, ਭਾਵ potent, ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਅਕਾਲ ਦਰਸ਼ੀ powerful, and creative.

In the visible world, that is in the realm of science, the most stable object is one which has the least energy, e.g solid; interestingly, in the realm of spirituality the most stable is the most powerful, that is with most energy. See Japji sahib: "ਤਿਥੈ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ ॥

ਤਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮੂ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ ॥ .. ਜਪੂਜੀ/ਗ.ਗ.ਸ/੮

So while science is right in saying energy is neither destroyed nor created, Sikhi is right in pointing out that the measurable energy sources merge into Nam, the

immeasurable one. Please note that in this form, science cannot and will not ever be able to test Nam. One thing is apparent, the Nam is indeed very potent; it is the creative Will of the Akal Purakh. It is never destroyed and none is without it. Please notice that Nam is also subject to His Hukam. Gurbani tells us that

" ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਜਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਨ੍ਹੇ ਨਿਰੰਜਣ ਜਾਨਿਆ ॥" ਮ.੫.ਗ.ਗ.ਸ/੨੮੧

"ਨਾਮ ਤੁਲਿ ਕਛੁ ਅਵਰੁ ਨ ਹੋਇ ॥" ਮ.ਪ,ਗ.ਗ.ਸ/੨੬੫ "ਸਗਲ ਮਤਾਂਤ ਕੇਵਲ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥" (੨੪/੭) ਮ.ਪ,ਗ.ਗ.ਸ/੨੯੬ "ਸੁਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਨਣ ਥਾਪੈ ਨਾਉ ॥ ਦੂਹ ਮਿਲਿ ਏਕੈ ਕੀਨੋ ਠਾਉ ॥" ਮਪ.ਗ.ਗ.ਸ/੨੫੦

The names of visible and invisible objects Lord alone establish; in reality, they reside in one place (mere difference is in names only; in essence they are same). It is this Nam that resides in us in the form of Creator. When all visible is destroyed and nothing else remains, Nam remains and merges through Hukam as a shabad into Akal Purakh. Viz. "ਸਬਦੇ ਹੀ ਨਾਉ ਊਪਜੈ ਸਬਦੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ॥" ਮ੩,ਗ.ਗ.ਸ/੬੪੪ Kabir Ji describes about Akal Purakh as:

"ਕੋਟਿ ਸੂਰ ਜਾ ਕੈ ਪਰਗਾਸ ॥ ਕੋਟਿ ਮਹਾਦੇਵ ਅਰੁ ਕਬਿਲਾਸ ॥" ਭੈਰੳ ਕਬੀਰ ਜੀੳ, ਗ.ਗ.ਸ/ ੧੧੬੨

(ਮੈਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਜਾਚਕ ਹਾਂ) ਜਿਸ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਸੂਰਜ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਤੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਹਨ; ਅਤੇ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜਿਸ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਵੇਦ ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਹੀ ਸਬਦ ਵਿਚ ਕਬੀਰ ਜੀ ਫੁਰਮਾਂਦੇ ਨੇ:

"ਨਵ ਗ੍ਰਹ ਕੋਟਿ ਠਾਢੇ ਦਰਬਾਰ ॥ ...੮॥੨॥੧੮॥੨੦॥

ਭੈਰਉ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਅਸਟਪਦੀ ਘਰੁ/ ੨੧੧੬੨–੧੧੬੩ ਜਿਸ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਨੌਂ – ਗ੍ਰਿਹ ਖਲੌਤੇ ਹੋਏ ਹਨ।ਭਾਵ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੂੰ ਨੌਂ – ਗਿਹਾਂ ਵਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ।ਕਬੀਰ ਜੀ ਅਗਾਂਹ ਫਰਮਾਂਦੇ ਨੇ:

"ਅਰਧ ਉਰਧ ਮੁਖਿ ਲਾਗੋ ਕਾਸੁ ॥ ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਕਰਿ ਪਰਗਾਸੁ ॥ ਊਹਾਂ ਸੂਰਜ ਨਾਹੀ ਚੰਦ ॥ ਆਦਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਕਰੈ ਅਨੰਦ ॥੫॥ ਭੈਰਉ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਅਸਟਪਦੀ ਘਰੁ ੨.ਗ.ਗ.ਸ/੧੧੬੨ (ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਪਭ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲਾਂਦਾ ਹੈ) ਉਸ ਨੂੰ ਅਕਾਸ਼ ਪਤਾਲ ਹਰ ਥਾਂ

(ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲਾਂਦਾ ਹੈ) ਉਸ ਨੂੰ ਅਕਾਸ਼ ਪਤਾਲ ਹਰ ਥਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਸਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਅਫਰ ਸਮਾਧੀ (ie ਟਿਕੇ ਹੋਏ ਮਨ ਵਿਚ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਆਪਣਾ ਚਾਨਣ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਇਤਨਾ ਚਾਨਣ ਕਿ) ਸੂਰਜ ਤੇ ਚੰਦ ਦਾ ਚਾਨਣ ਉਸ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (ਉਹ ਚਾਨਣ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।) ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦਾ ਮੂਲ ਮਾਇਆ-ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ ਉਸ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਉਮਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਾਰੇ ਪਚੰਮ ਪਾਤਸਾਹ ਜੀ ਫੁਰਮਾਂਦੇ ਨੇ:

"....ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਸੁਨਹੁ ਜਨ ਕਥਾ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਅਚਰਜ ਸਭਾ ॥੧॥ ਰਹਾੳ ॥

ਅਨਿਕ ਪਵਨ ਪਾਵਕ ਅਰੁ ਨੀਰ ॥ ਅਨਿਕ ਰਤਨ ਸਾਗਰ ਦਧਿ ਖੀਰ ॥ ਅਨਿਕ ਸੂਰ ਸਸੀਅਰ ਨਖਿਆਤਿ ॥ ਅਨਿਕ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ॥੪॥ ਅਨਿਕ ਪੁਰੀਆ ਅਨਿਕ ਤਹ ਖੰਡ ॥ ਅਨਿਕ ਰੂਪ ਰੰਗ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥ ਅਨਿਕ ਜੁਗਾਦਿ ਦਿਨਸੁ ਅੁਰ ਰਾਤਿ ॥ ਅਨਿਕ ਪਰਲਉ ਅਨਿਕ ਉਤਪਾਤਿ ॥ ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫.੫,ਗ.ਗ.ਸ/ ੧੨੩੫-੩੬

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਿਉ, such is the importance of Nam which takes us to the Akal Purakh.

Essence of Guru Granth Sahib and Science-3

- There are many forms of energy, mostly measurable; Nam is supreme, formless and immeasurable.
- Both Sikhi and Science agree that energy is not destroyed, but while Science is silent about its origin, Sikhi says Akal Purakh created it too.
- Science is limited to the realm of measurability; Sikhi says beyond this is an immeasurable realm. The apparent contradiction above about energy is now resolved.
- Science will never be able to find/prove God, since its techniques will always be limited in efficiency and therefore imperfect.
- The visible form of God in this and other worlds is SHABAD (ਸਰਗਨ) the invisible is ਨਿਰਗਨ.

References:

- 1) Bhai Sahib Singh annotation of Guru Granth, eight volumes.
- 2) Harbans Singh Doabia (1988) annotated Asa Di Var.
- Bhai Jodh Singh (1983) Guru Nanak Bani. Pub. National book Trust India.
- Bhai Sahib Sher singh, Atam darshan, part I and II. Pub. Lahor book Shop, Ldh. India.
- 5) Dr S. S. Dhillon (2005) Understanding Sikhism Res.J, Vol7(1) 59-63.

Delivered at Mackworth College Derby at the tercentenary of the Sikh Nation. © Hardial Singh Dhillon, SRCHF, 7/99, hardialsd@yahoo.co.uk

****

SIKH IDENTITY

Narindar Singh, Ottawa, Canada

Divine Mission

In 1499, at the age of thirty Guru Nanak proclaimed a new faith Sikhism which embraced both spiritual and temporal aspects of life. His spiritual experiences revealed as Gurbani (divine poetry) constitute the fundamental principles of Sikh religion and his teachings. He radically departed from the principles of earlier Indian religions - which aimed at reaching heaven or attaining salvation or seeking merger in God. In Buddhism, Jainism, Nathism, and Hinduism there is a dichotomy between the spiritual life of man and the empirical life which cannot go together. Empirical life is considered a hindrance in the pursuit of spiritual objectives. He rejected the authority of Vedas for having given sanction to the caste system. He discarded the three thousand year old Brahminical institutions of withdrawal from life, asceticism, monasticism, and celibacy, which are life negating to achieve salvation. He denounced both the caste system and downgrading of women. He expressed deep anguish at the prevailing evil and injustice in society. Nanak also rejected Ahimsa a view held by Buddhists and Hindus that non-meat-eating is an act of piety. Nanak says, "Men Discriminate not and quarrel over meat eating. They do not know what is flesh and what is non-flesh. There is life in every grain of food we eat."1

Sikhism is monotheistic; a revelation, and an ethically

grounded faith, with unflinching faith in Akal Purakh (God). Nanak preached his new vision of universal humanism of spiritual deliverance, human equality and justice. His teachings are for all mankind irrespective of their religious orientation. Sikh identity emerged from the teachings of Guru Nanak. Guru Nanak's successors did not deviate from the guidelines laid down by him rather they built upon that foundation and faithfully carried out his mission and brought to culmination the salient aspects of his philosophy.² The Gurus organized people outside the unjust Hindu caste order and oppressive political state. The Gurus developed parallel Sikh institutions: the introduction of Gurmukhi script for writing Punjabi, the compilation of Aadi Granth (Sikh scripture) by Guru Arjan, the institution of Amrit (Sikh initiation) by Guru Gobind Singh, the tradition of martyrdom, advancement of human rights, and separate religious centers shaped the Sikh identity. With major ingredients of distinct organization in place, the growth of theology along with historical experiences associated with Kakkar (Sikh symbols) of the order of the Khalsa, Sikhism became an entirely distinct religion and Sikhs emerged as a new nation.³

Guru Nanak's message of change was aimed at the social, religious, and political set up. People were demoralized. There was degeneration of spiritual, cultural, and political values. He wanted to bring about a revolutionary change by creating spiritual and social awareness. He used the medium of Gurbani as a vehicle for the system of change. He inspired them to awaken and reminded them of their inner strength to face the tyrannical political system and the unjust Hindu caste system. He used the concept of Sachiara (the enlightened, emancipated individual) to create a future world order, which became the desired symbol of change simultaneously invested with divine qualities. It is the saint-soldier concept of Guru Gobind Singh that instills in an individual a combination of both moral and physical discipline and is in tune with the Supreme Being.⁴

The Sikh scripture embodied with radical doctrines, the divine mission of the ten Gurus, the persecution of the Sikhs for a century, their revolt, making extreme sacrifices to maintain Sikh identity, and finally the Sikh struggle triumphed into the Sikh Raj (Sikh rule).⁵

Guru Nanak wanted his Sikh to be Sachiara transformed into a saint-soldier – internally solid, standing on moral principles and thereby attaining supremacy in other areas of life. The external reality had undergone tremendous change from the time of emperor Baber to the time of Jahangir when repression against the Sikhs erupted into violent unrest. Hence the weapon of sword was added to the weapon of morality. The basic objectives and the basic weapons remained unchanged. The Sikhs won most battles through moral force alone. 6

Elements of Sikh Identity Spiritual Foundations

- Guru Nanak disapproved of monasticism, asceticism, celibacy, and withdrawal from the concerns of life and recommended a householder's marital life with social responsibility.
- Guru Nanak recommended life affirmation, in all areas of life instead of life negation.
- > Guru Nanak integrated both spiritual and empirical life.
- In Sikhism there is overwhelming presence of compassionate attitude towards all humanity. It weighs against cruelty and injustice and aims at the establishment of a just society.
- ➤ The Sikh tenets of Naam Japna, Kirat Karna, and Wand ke Chakna (meditating on God's name, earning an honest living, and sharing one's earnings with others) are fundamental principles.
- Guru Nanak's call for playing the game of love and sacrifice was repeated by Guru Gobind Singh at the time of Amrit ceremony to which five Piaras offered their heads.
- The introduction of the institution of martyrdom by Sikh Gurus over a period of two hundred years is virtually unknown in Indian society. This proud tradition of offering martyrdom for refusing to renounce one's faith, even for people of other faiths and their right to practice freedom of religion.
- ➤ Human body is temple of God, therefore any foul thought or word or act is sacrilege against the sanctuary.⁷
- ➤ In Sikhism, God is never born. Guru Granth Sahib strictly denies the doctrine of incarnation avtarhood (God taking human form).
- There is no heaven and hell. To be absorbed in Naam one is in heaven. To be away from Naam is in hell.⁸
- ➤ "To be imbued with Naam is the essence of true living. Pray link me to God." Linked to Naam means being Naam's instrument of the creative development of this world. "Living in this world is not a bondage (bandhan) but a great privilege and opportunity."
- ➤ "Man is blessed with the light of reason and discrimination." By use of discrimination or intellect one serves God." 2
- ➤ The goal is not heaven or salvation but love of Naam and become instrument of Hs will to create God's kingdom on earth. "Heaven cannot equal God's Naam. The God oriented has no desire for salvation." 13
- > Sikh institutions are instrumental in moulding a Sikh's personality towards spiritual uplift and enlightenment.
- A Gurdwara (Sikh temple) is a school for learning spiritual wisdom.
- ➤ In Sangat one is instructed in Lord's virtues.
- ➤ Langar provides avenues for Sewa selfless service. In fact it is real Sikhism at work both in theory and practice.

- Pangat is sitting in a row in Langar for all devotees irrespective of caste, creed, or sex.
- The institution of Amrit, the order of the Khalsa or Sikh baptism teaches us to live the higher path of ethical, virtuous, and spiritual conduct.
- In Sikh kirtan (divine music) attributes of Akal Purakh are uttered with awe and reverence using the medium of divine music.
- Taking bath in the early morning hours and Naam Japna at Amritvela
- ➤ The householder's life with social responsibility must engage in beneficent activity, keeping his mind absorbed in contemplation and devotion combining spiritual with the empirical. The individual is to engage in righteous action that may further God's plan of righteousness in the world.
- Sikhism is a whole life system.
- Sikhism is completely a new thesis, to ensure the Sikh identity Guru Arjan authenticated the Sikh scripture. 14

Sikh Ideals

- In Sikhism the highest ideal is to carry out the Will of God
- Guru Nanak created the system of succession to ensure the implementation of his thesis. 15
- By stopping the line of succession of Guruship, Guru Gobind Singh made it clear that not a word could be added or altered in the Guru Granth Sahib. 16
- > 7very thing laid down in the Guru Granth Sahib is final and unalterable. 17
- Guru Granth Sahib pronounces a distinct and independent Sikh identity. 18
- Sikhism, a faith of inviolable freedom.
- ➤ The Sikh ideals of humbleness, compassion, tolerance, love, and contentment.
- The mission of Sikhism is to evolve humanity towards higher levels of spiritual and ethical excellence.
- The creation of the new society by Guru Nanak is based on Miri-Piri (temporal and spiritual) system.
- ➤ Sikhism being a Miri-Piri system could not accept an extreme theory of either Ahimsa or violence. Instead it promoted an integrated balanced approach of justice under which both violent or non-violent means were historically employed in order to protect, nourish, and encourage freedom and justice. ¹⁹
- Guru Hargobind wore two swords conveying the significance of spiritual and empirical unity in the Sikh system.²⁰
- The democratic set-up of Sikh religion. Gobind obeyed the decision of five Piaras to leave the fort of Chamkaur.
- The tradition of advancement of human rights. The Gurus raised their voice against social evils in society and condemned the unjust caste system and practiced equality. Nanak wanted an individual to lead a life with dignity. Gurus preached universal brotherhood of man and upheld religious freedom and freedom of worship.

- Khalsa protected human rights. Guru Teg Bahadur laid down his life in defence of religious freedom.
- The woman was looked upon as inferior, evil, impure, and a temptation. Nanak says, "Why slander her from whom are born great ones. He advocated equal status for women with men in all spheres of life and equality between man and man."
- The proud heritage of Gobind's Khalsa and the casteless society.
- The equality of human beings, Gobind's famous quote, "Recognize all human race as one".
- > Sikhs believe in non-violence and peace and they are defenders of peace.
- ➤ Three centuries ago, Bhai Ghanaya displayed and championed humane and benevolent principles presently embodied by the Red Cross. He made no distinction between the wounded enemy soldiers and the Sikhs on the battleground. He saw the image of the Guru in everyone. He gave water to the wounded thirsty both enemy as well as the Sikhs and also tended to their wounds.
- ➤ Guru Gobind Singh's creation of the order of the Khalsa (the doctrine of Sikh initiation) is a formalization of saint-soldier concept thus instilling spirituality into human action a people imbued with the ideal of Miri-Piri the concept of Guru Nanak's Sachiara. He abolished succession by heredity, and restored to the people both spiritual and temporal sovereignty spiritual to Guru Granth Sahib and temporal to the Khalsa.²¹
- ➤ Guru Gobind Singh's Nash doctrine made it absolutely clear that plurality of beliefs signifying one's identity has no place in Sikhism. Amrit ceremony clearly defines the Sikh.²²
- ➤ The distinguished Sikhi sarup with Sikh symbols.
- Drive out lust and anger, be the servant of all, and see the Lord in all hearts."²³ "Control your evil propensities and you become a perfect man."²⁴ "Control cravings and the light of wisdom will come, then fashion this wisdom into deeds."²⁵ Selfless and virtuous conduct is urged, Naam being the treasure of all virtues. Moral living is stressed, since the ideal in life is "to carry out the Will of God." "Destroy evil and you become a perfect man."²⁶ "Give up evil, do right and you realize the essence of God."²⁷ My whole being, body and consciousness, are imbued with Naam. True living is living God in life."²⁸
- ➤ "A Sikh does not want Mukti but the love of the feet of God. Sikh tradition is anti-withdrawal from life; Gurus in harmony with the ethics of Naam, went in for full active participation in life."²⁹ "May I have millions of hands to serve Thee. Service is the way to cross the hurdles of life."³⁰ The service of God means the service of His creation this world this life and human beings.³¹

- ➤ Sikhs suffered persecution and genocide for resisting oppression while upholding their faith during the ninety-year period after Gobind's death.
- Banda Singh Bahadur emancipated his oppressed countrymen and established the first Sikh rule. He abolished Zamindari system and distributed land to the cultivators.

Sikh Ethics

- > The ethics of truthful living.
- ➤ The ethics of Sewa selfless service.
- In daily prayers a Sikh prays to God for the welfare of all mankind
- Moral living and virtuous conduct is urged.
- ➤ Miri Piri signifies that means to achieve an objective should be as noble as the end result.
- It is the contemplation of Naam and Shabad that brings liberation to a Sikh.
- ➤ During Guru Nanak's time there were two malignant growths – the prevalent Hindu caste system and the oppressive political system. The Guru forcefully condemned these institutions. He accepted equality of all human beings. He raised his voice in divine indignation at Mughal ruler's aggression of India for the suffering caused to innocent humanity.³²
- Purity of Sikh character, the Khalsa maintained purity of the character and remained strongly committed to secular ideals. Sikhs treated both Hindus and Muslims equally and did not discriminate. Sikhs never killed the unarmed and innocent, never resorted to cold-blooded murder, respected chastity of women, adultery did not exist, and never robbed a woman of her ornaments.
- Although Sikhs had a long history of struggle with the Muslim rulers but once the Sikhs came to power, they never tried to convert either Hindus or Muslims to the Sikh faith.
- ➤ The Sikh armies gave a unique treatment to their vanquished adversaries that bear an unparalleled conduct of contemporary or modern army.
- During Nadir Shah and Ahmed Shah Abdali's invasions Sikhs gave protection to both Muslims and Hindus from the invaders, and earned the affection of the Punjabi people. Non – discrimination.
- Guru Gobind Singh forbade the use of tobacco in any form. Now three centuries later science and medicine confirms the serious health hazards of smoking.
- Maharaja Ranjit Singh created a secular rule. People of different faiths such as Hindus and Muslims were treated equally and they shared power. Ranjit Singh never sentenced a man to death. He forgave people who had wronged him and rehabilitated enemies he had vanquished.

Price of High Ideals

Gobind upheld the high ideals of Sikhism and paid a high price to seal his vision of Sikhism to serve the entire world. Nanak expressed deep anguish at the prevailing evil of unjust caste institution and injustice in Indian society. Those who forget the Lord are truly low caste. The Gurus raised their voice against social evils in society. Sikh Gurus refused to co-operate with the wicked and so did their followers the Sikhs. Sikhs helped the downtrodden people and sided with the suffering people who have been unjustly treated. When Akal Purakh commands, there comes a time you have to answer violence by giving martyrdom. Sikhs always will defend the just cause.

A Sikh is spiritual to the core. The goal of a Sikh is not only the spiritual enlightenment of the individual but also the advancement of all humanity. The Sikhs are deeply devoted people with unflinching faith in Akal Purakh. Essentially Sikhs are non-violent. This is attested by the martyrdom of Guru Arjan and Guru Tegh Bahadur and of thousand upon thousand of Sikhs in Mughal and British times. Sikhs strongly believe in upholding and preserving the good and the true. If the good and the true is persistently attacked despite patience and warning then it is the inner-nature of Sikhs to go to the defence of the innocent and oppressed by every means possible. The essential quality of Sikhism manifests itself in every facet of life – e.g. Degh (langar) – Tegh (sword), Bhakti (devotion) - Shakti (power), Jot (light) – Jugat (wisdom), Sant (saint) – Sipahi (soldier). The valiant freedom fighter and the uncomplaining martyr is the same person.

References

- ¹ Daljeet. Singh. *Proposal For Clarification Spurned*. Pages 14-18.
- ² Sangat Singh. Sikhs in History. Page 15
- ³ Darshan Singh. *Japu Ji Sahib*. Pages 42-45
- ⁴ Gurdarshan Singh Dhillon. Sikh Identity: A Continuing Feature. 1990.
- ⁵ Ibid 4. Page 38.
- ⁶ Ibid 7. Page 26.
- ⁷ Ibid 13. Page 192.
- ⁸ Ibid 13. Page 701.
- ⁹ Ibid 13. Page 736.
- ¹⁰ Ibid 13. Page 913.
- ¹¹ Ibid 13. Page 1245.
- ¹² Ibid 4. Page 42-45.
- ¹³ Ibid 5.
- ¹⁴ Ibid 5.
- ¹⁵ Ibid 5.
- ¹⁶ Ibid 5.
- ¹⁷ Ibid 5.
- ¹⁸ Ibid 5.
- ¹⁹ Ibid 5. ²⁰ Ibid 5.
- ****

ARE WE OVERLY SENSITIVE?

Several times over the years, but more frequently in recent times, Sikhs have been drawn into debates and controversies over what they (the Sikhs) perceive as deliberate attempts at maligning either the Community or the religion. That the sentiments of some Sikhs have been offended is not denied. Is it possible that in some cases at least we were simply being overly sensitive? This paper is an attempt to look at the issue, with a focus on Bollywood's role, and try to make some sense of the reactions

It is not just our collective imagination, but a fact, that Bollywood movies have tended to portray Sikhs as simpletons or plain bumbling idiots. No one wishes to interfere in 'artistic license' but when the same situation prevails in movie after movie, when one begins to see a pattern, the perception that there is a 'conspiracy' cannot be far behind. Even Sikh children are not spared this 'daft Sikh' image - Kuch Kuch Hota Hai is an example. Indeed Bollywood is, to a large extent, guilty of perpetuating this negative image of Sikhs. Take the case of a live show (some awards show) that we in Malaysia saw some time back. It was from Bombay (ok, Mumbai) and there was Sanjay Dutt. He went up on stage and said something to the effect: You want to hear a joke? Two sardars decided to play chess. That was all there was to his 'joke'. The implications are clear: that Sardars are not intelligent enough to play chess. If this "joke" was scripted then Bollywood is clearly guilty. If it was not, then the situation is somewhat mitigated: far too many of us have little or no respect for Sanjay Dutt; what with all that drug history, the time in jail for the alleged arms possession, etc, etc. But are movie producers guilty in all cases or have we made too much of small issues?

Every time that a Sikh protests regarding Sikh jokes someone in the crowd accuses the protestor of being overly sensitive, and will usually point to the fact that one hears / makes jokes about the Irish or other ethnic groups all the time, and no one objects the way we do. But is it the same thing? With ethnic jokes we are making fun of a group who may be of different religions – not all Irish are Catholics or even Christians. But when you make fun of Sikhs you make fun of a religion/faith, and this is a very sensitive area. If anyone (in Bollywood or India) disagrees with me let him make fun of, say Muslims, and see where that gets him. Perhaps Sanjay Dutt could publicly tell the same joke (or one of the myriad other Sikh jokes he must have) only substituting the 'sardars' for 'Muslims'. Oops! I forgot his antecedents. It is easy to run rough shod over a minority that has no political clout or worldwide backing, or oil. Religion is a sensitive issue. Remember the hue and cry when India's leading painter / artist made a drawing of some Hindu goddess which was seen as insulting/humiliating to the Hindus?

Does all this mean that I think religions are 'sacred cows' and should not be made fun of? No, I don't. I am of the opinion that no religion should be out of bounds; religions should be as susceptible to jokes as is ethnicity. The only reason I would have for not making fun of religion is that most people lose their minds (rational thinking) to religion and are unable to accept any derogatory remark (whether real or perceived) regarding their faith. This is of course strange, considering that God (the real reason of religion) is supposed to have all the virtues of patience, tolerance, love, no anger, no fear, forgiveness, etc, and yet his followers are unable to show any of these qualities when He (or His religion) is assailed.

Having said this why, then, am I "sensitive" about Sikh jokes? As I said earlier when there begins to be a pattern, the suspicion of there being a conspiracy of sorts against the minority cannot be far behind, especially as there appears to be obvious malice. Moreover, it seems odd (absurd even) that the majority Community (in India) does not make jokes about the Hindu faith: I mean the artistic license / creativity seems to suddenly vanish. It would, for instance, be good to see the Hindu portrayed as a 'coward' in Bollywood movies – frankly there are those who, looking at the last 1000 or more years of Indian history, actually believe this, especially about the Brahmin. This is of course an unfair perception but the fact is that there are many who subscribe to this viewpoint, baseless though that viewpoint is.

I come from a multi-religious, multi-ethnic country where we are particularly careful about poking fun at religions or ethnic groups. Recently, I had occasion to explain the problem in relation to jokes about Sikhs to some of the finest, most educated gentlemen, all alumni of a very prestigious school. I reproduce the "letter" I wrote to my fellow alumni on that forum:

"Jokes about Sikhs seem very common, and many think nothing of making jokes about Sikhs. The jokes from India (especially over the last couple of decades) have tended to have malicious intent; many members of the majority community deliberately take pleasure in making fun of Sikhs. In the name of 'freedom of speech' or that it is only 'light fun with no malice intended' Sikhs are told to be more broad-minded.

Take a moment to reflect upon what I am going to say: Sikhism is a religion. There are non-Punjabi Sikhs (albeit few in comparison to the Punjabi Sikhs). So when you make fun about Sikhs, you actually poke fun at the faith, or more precisely the followers of the faith. Sikh jokes tend to revolve around the contention that Sikhs are 'simple-minded' (in the most derogatory sense of the word), that they are buffoons (take a look at Bollywood's portrayal of Sikhs). All this implies that when you become a Sikh, or if you belong to that faith, you become daft. Think about it. I am sure that no one has seriously thought about it this way (and so may well have grounds to plead 'not guilty')

Now look at it all this way: If anyone should think that perhaps some Sikhs are overly sensitive (the majority community in India thinks ALL Sikhs are overly sensitive), I suggest they employ one test: in every joke that uses the word Sikh insert Hindu/Christian/Muslim/Buddhist/Jain, etc as the case may be, and see if you still think it is funny and that you will not be offended - be honest!

All this does not mean that I do not enjoy 'Sikh' jokes (however 'sick' they may be), all I ask is that you balance

the issue by having jokes about other faiths, be a little circumspect when you go about with the jokes; do not go overboard.

The overwhelmingly non-Sikh members (from the majority community of my country), as one, responded with words to the effect: Thank you for pointing this out to us. You quite rightly observed that we never looked at things that way. You have made a contribution to our sense of understanding and thereby to the nation."

I do not expect a similar, or even remotely close, response from India. How can I, when even after more than two decades the families of the thousands of Sikhs murdered in 1984 have not seen justice? Besides we are all too familiar with the failure of India to keep the promises made to the Sikhs by Nehru and Gandhi (India's "Chacha" and "Bapu") despite the massive contribution and sacrifices of the Sikhs towards India's struggle for independence. But I can hope that the movie moguls of Bollywood, at least, will help their nation by having a more balanced portrayal of Sikhs. It is not the Sikhs who are overly-sensitive, it is Bollywood that is insensitive.

Dr Sarjeet Singh Sidhu, sarjeetsidhu@gmail.com

****

SIKH IN THE SWEDISH ARMY

Panthic Weekly News Bureau, Sunday 25th September, 2005

Stockholm, Sweden (KP) - In April 2003, Swedish born Jaspal Singh applied to join the Swedish military defense service at the age of 19 years old, after completing his education. Jaspal Singh is a proud Sikh with a supportive Gursikh family. He applied to the join military service wearing his dastar (turban) and with his untied flowing beard. Jaspal Singh surprised the military officers when he turned up at the military defense service in Karlskrona with kesh (unshorn hair) and dastar tied on his head. In a climate when governments and authorities are discriminating against the

religious attire and symbols, and imposing restrictions, the Swedish army made a positive move by allowing and respecting the Sikh dastar and distinct appearance. This move was warmly welcomed by the Sikh Community of Sweden and Stockholm Gurdwara Sahib.

Jaspal Singh completed his 17 weeks basic military service training on 8th April 2005. Finishing the military basic training, Jaspal Singh chose to study Medicine. He is set to graduate and receive a Diploma from the Army on 13th January 2006. Completing the full training and graduating from the Swedish Army will mean that Jaspal Singh will be on call to assist the Swedish Army during an attack or when his nation requires assistance.

During spring 2003, a young Muslim lady was rejected from enlisting in a truck brigade within the voluntary defense unit, because of her headscarf or hijab. However, when this issue of discrimination was highlighted, new guidelines were implemented. Now it is permitted for military staff to wear a dastar (turban), skull-cap, and a headscarf though the latter two need to be worn underneath the uniform hat when outdoors. The attitude is clear from the defense's point of view, at least in theory. However, in practice the insecurity still runs high. When Jaspal Singh appeared at the regiment, Mats Norrman got a phone call from Karlskrona. The army had knowledge of the Sikh dastar as result of a liaison between Stockholm Gurdwara and the army. Bhai Darshan Singh has been active member of the Sikh community explaining Sikhi and building understanding within the Swedish community. However, the officers in command wondered about the Kirpan, which is one of the five articles of faith that a practicing Sikh always wears.

"I told [Jaspal Singh] that the Kirpan is allowed to be worn as long as it is underneath the uniform", Mats Norrman said. Jaspal Singh did not notice anything about the great stir. It wasn't until Jaspal Singh left that he found out about the telephone call to the headquarters. In the workplace, several laws grant protection from discrimination. The equality law is complemented by three laws implemented in 1999, which protect from discrimination due to religion, ethnic origin, functional disability, or gender. An employer who

rejects a person for wearing any head garment like a scarf or turban must himself argue the existence of a reasonable and plausible condition. "There can be security reasons," says, Dan Isaksson, Judge of Appeal and Secretary of the Discrimination Committee at the Justice Department. However, Jaspal Singh got on well and enjoyed military service. In seven weeks, he learned how to handle weapons, discipline, respect, and how to adjust in an open field. "It was never a problem. When we wore our uniform, we were supposed to wear a cap; however, I wore my dastar. After a while, I changed and wore a green dastar instead, since it fits better [with the military uniform]," he said. Jaspal Singh has been active in the small Sikh community of

Stockholm. Last July Jaspal Singh and Jasmeet Kaur with other youngsters organised a Gurmat camp for children. Also Jaspal Singh teaches children Gatka (Sikh martial art). May all be inspired and proud of Jaspal Singh's achievements and the strong faith and confidence he demonstrated in completing his basic military training while keeping the Sikh Rehat (discipline) with his head held high.

The editors can be reached at editors@panthic.org <a href="mailto:editors@panthic.org"><a href="mailto:editors@panthic.or

SIKHS IN NORWAY

Punjabis keen to end bias in govt. jobs in Norway

Sarbjit DhaliwalTribune News Service, Chandigarh, August 14, 2005 Though Indians have token presence in Norway, yet they have earned a respectable place among Norwegians. Indians are playing a significant role in the medical services of that country. Among the 7000 Indians, 90 per cent are Punjabis. There are about 200 Punjabi doctors in Norway. In fact, there are NRI doctor families. For example, Mr Amarjit Singh's son and daughter, daughter-in-law are all doctors. Mr Zorawar Singh, a Punjabi boy, has achieved the distinction of being the first Indian to join the Norwegiani Air Force as a Captain.

Mr Surjit Singh, President of the Indian Welfare Society, Norway, who acts as a livewire between the Norway Government and Indian settlers there, told The Tribune in an interview here that now the NRIs were also making their presence felt in other professional services. "Our children are mentally far sharper and intelligent. They are highly qualified and have a good image because they have not fallen prey to gangsterism and drugs yet", says Surjit Singh, who migrated to Norway in 1973 from Bhadurgarh Chhanna village, near Devigarh(Patiala).

Mr Surjit Singh, who is also a social and political activist, says that now NRIs have built up a strong case for their entry in the mainstream civil services of Norway. "We have a feeling that our entry in these services is somehow blocked. Indians feel that Indians are discriminated while selecting people for civil jobs", he added. Only one NRI, Ms Neeta Kapoor, holds a director level post in the government there. In political arena, Indians are not that active in Norway. "NRIs do take part in politics but at the lower level. It is not Like Canada or the UK where they are holding high offices," adds Mr Surjit Singh. The issue of discrimination has been taken up with all the main political parties of Norway and they have assured to do away with the bias, he added. He is close to Ms Kristin Halvorsen, Head of the Socialist Leftist Party. Ms Kristin is said to be highly talented and considered future leader of that country. Accompanied by Mr Surjit Singh, She visited the Harmandir Sahib recently.

Whenever India faces crisis or natural calamity, Indians send financial help liberally from Norway. "We sent Rs 1 million to PMs Relief Fund during Kargil war", says Mr Surjit Singh, a staunch nationalist, who has relentlessly fought against radical Sikhs. At one stage radical Sikhs had stopped the entry of Surjit Singh in a gurdwara at Oslo, the capital of Norway. He has brought many Sikh youths, who had gone astray to the

mainstream and also got their names removed from the black list, which was prepared by the Union Government.

Every year, Indians hold a three day cultural-cum-sports festival in Oslo from August 19 to 21. They also organise an exhibition of portraits of Indian freedom fighters, Babbar Akalis and legendary martyrs such as Shaheed Bhagat Singh, Kartar Singh Saraba and Shaheed Udham Singh. The Norwegian Government had been giving financial support to teach Punjabi in Oslo. However, it was discontinued recently. "We are trying to revive it", said Mr Surjit Singh. However, in the Guru Nanak Gurdwara in Oslo, Punjabi, Hindi and Urdu is taught.

****

SIKHS IN FRANCE

UNITED SIKHS FRANCE, PARIS December 9, 2005
Photo with turban: the Sikh concerned will go "until the end", or will leave.
The Sikh man from Sarcelles, Val d'Oise in France, who had sought justice to be allowed to keep his turban on the photograph of its driving licence, said on Friday, that he will fight "until the end". He says, if he is not granted justice, he will leave France and seek political asylum in another country. "We will fight for this cause until the end. If things don't go the right way, I will ask for political asylum in any country ", declared Shingara Singh Mann at a press conference in Paris.

Shingara Singh Mann had urged the Council or State for an urgent intervention. On Monday, the Council of State had ruled that the refusal of the prefect to accept his photograph was not valid. But according to the court, it's decision in Mann's favour came as a consequence of its ruling that the police prefecture had based its refusal to grant a license to Mann on grounds that were not valid. The court clarified that its decision was not concerned with whether or not Mann had the right to keep the turban.

The police prefecture had based it's decision on the a 1999 decree of the Ministry of Interior, whereas it should have referred to a decree of the Ministry for Transport, that in fact states nothing related to the driving licence. However the Ministry for Transport promptly came out with a similar decree on Wednesday- stating that the photographs on driving licenses must be "frontal and with the head uncovered." This would reduce any chances of Mr Singh benefitting from the ruling.

"I am shocked", said Mr Mann on Friday t. "For a baptized sikh like me, it is impossible to remove the turban. I would rather let my head be sacrificed than to pose for a photograh with my head uncovered". Mr. Singh, who is 49yrs old is a french citizen, had no difficulty in getting an identity card in 2000. He showed the journalists assisting the conference his card with his photo in an orange turban. The Consulate of Amsterdam did not object to him wearing his turban for the photograph.

The controversy is far from getting over. The lawyers of Mr. Singh are determined to exhaust all the grounds for appeal, including the European Human Rights Courts, to put argue his

case for what they feel is his right to fair treatment and his right to religion. "The question that we will pose is that of the proportionality" said Patrice Spinosi. According to them, there will be no "benefit from the withdrawal of the turban", as far as any help in identification or avoiding chances of falsification are concerened. On the other hand, the withdrawal of the turban is a serious attack on Shingara Singh Manns sense of dignity and on his right to religion.

Mr Mann's lawyer explained that by way of comparison, it would be completely "proportional" or justified to ask a sikh person to leave out the knife when travelling by air, for the sake of safety. "What surprises Mr. Singh, is that he has always had a driving licence, an identity card and a passport (now expired) with photos of him wearing a turban", he added.

UNITED SIKHS Director in France who is a "white Sikh" Kudrat Singh finally added: "We support the Shingara Singh Mann's case from the beginning because we consider Sikhs, as any ethnic minority should have the same rights all over the world. We know and all experts know these rights are protected by international Conventions. The french politicians have only won some time. We expect all the white Sikhs in France and in the West to stand up now and explain thattheir right to choose their religion includes Sikhism".

e-mail: mannvip@gmail.com
Kudrat Singh MANN

Tél: 0033616176205

UNITED SIKHS France

SIKHS IN AUSTRALIA Force's new look of diversity

From: Australian, By Alana Buckley-Carr, January 14, 2006

UNITED SIKHS France

Tél: 0033667719500

Navy blue hijabs, loose-fitting shirts and turbans emblazoned with the police logo will be part of a new range of West Australian police uniforms. But the institution of religiously appropriate attire to attract to the ranks Muslims and Sikhs was lambasted yesterday by the police union and state Opposition. Opposition police spokesman Rob Johnson asked if officers would also be permitted to interrupt their duties to pray to Mecca.

Victoria and Queensland police have already allowed culturally appropriate uniforms for Muslims and Sikhs on a case-by-case basis, but West Australian Police are the first to introduce blanket uniform exemptions to accommodate religious beliefs. Superintendent Duane Bell said under the initiative, officers would be allowed to keep their beards or wear shoes made of synthetic materials rather than leather in order to remain faithful to their customs. "In essence, we recognise that the police uniform has been a barrier to people wishing to become police officers, from certain ethnic backgrounds," Mr Bell said.

Turbans and hijabs will remain in keeping with the rest of the uniform, emblazoned with the metal police badge and checkered hatband. Mr Bell said the hijab would have a velcro section so if offenders tried to pull the cloth, it would become loose rather than strangling the officer. "If officers have already come in, they've had to shave their beard off or take off their turban," he said. "We are now open to those officers who might wish to

meet those observances." He said the move was aimed at increasing police numbers and targeting new recruits from a variety of backgrounds.

But West Australian Police Union spokesman Mike Dean said people of different cultural backgrounds should be required to meet uniform standards. "Special treatment for special groups brings difficulties," he said. Mr Johnson said the public might not react kindly to being policed by officers wearing unfamiliar uniforms. Historian and author Geoffrey Blainey welcomed the initiative, saying it was an experiment and needed to be introduced slowly. "This is an experiment and needs to be looked at as such," Mr Blainey said.

Multicultural and Ethnic Affairs Minister Margaret Quirk said the Police Service needed more diversity in its ranks. "It is very important that the composition of the police is more accurately representative of the composition of the community," she said.

*****

SIKHS IN U. K.

Making Sikhs Visible To Decision Makers

Last week a major conference took place at City Hall in central London organised by the Sikh Federation (UK) and hosted by the Mayor of London, Ken Livingstone. Around 100 Gurdwaras and Sikh organisations sent delegates with representatives from government departments, such as the Home Office, Cabinet Office, Office of the Deputy Prime Minister and the Foreign and Commonwealth Office and national agencies such as the Charity Commission, Passport Office and Office of the Commissioner for Public Appointments.

The conference titled 'Making Sikhs Visible to Decision Makers' was addressed by the Mayor. He spoke about the background to the conference and the importance for decision makers to recognise the needs of the Sikh community who make a huge contribution not only in London, but throughout the UK. The purpose of the conference was to raise awareness within decision making bodies about the Sikh community and consider key issues and concerns faced by the community today.

Last year the Mayor met with Sikh representatives at a meeting organised by the Sikh Federation to discuss the need to organise the first ever conference to promote greater recognition and understanding of the Sikh identity. The Mayor committed to work with representatives from the Sikh community to encourage public bodies to recognise and monitor Sikhs as a separate and distinct ethnic minority for the purposes of the Race Relations (Amendment) Act. As a first and important step he agreed that the Greater London Authority (GLA), Transport for London (TfL) and the London Development Agency (LDA) would set an example and start to separately monitor Sikhs for not only employment purposes, but also as regards monitoring so there is fair provision of public services.

Sukhvinder Singh from the Sikh Federation (UK) spoke after

the Mayor and provided some background to the day, highlighting some of the key issues to be covered and setting the scene for the remainder of the day. Ravinder Kaur from Young Sikhs (UK) then spoke of the enormous contribution of Sikhs reminding those present about the long Anglo-Sikh history, the importance of the Sikh identity, prominent British Sikh figures and the contribution of Sikhs to mankind. The first session was concluded by Detective Kolhi a representative from the Metropolitan Police Sikh Association (MPSA) and currently working in CID. He spoke about his experience as a visible Sikh working in the Met for the last 16 years and the role of the MPSA.

Dr Harkirtan Singh-Raud, widely tipped to become the first visible Sikh to enter the UK Parliament began the next session on 'Key issues facing Sikhs today'. He presented well researched evidence to show Sikhs were the largest and most visible ethnic minority. This left those present in no doubt that public bodies needed to start separately monitoring Sikhs as soon as possible.

Rob Marris MP, Chair of the All Party Parliamentary Group for UK Sikhs made clear that there was overwhelming cross party support for Sikhs to be separately monitored and for the Sikh identity to be properly understood and safeguarded. Dominic Grieve MP, the Shadow Attorney General reminded decision makers from public bodies the legal justification for Sikhs to be separately recognised and monitored on the basis of the 1983 Mandla v Lee decision in the House of Lords.

In the afternoon the conference touched upon the European challenge to the British model of diversity and how this was causing difficulties for Sikhs not only in mainland Europe, but also Sikhs in the UK. The freedom of Sikhs to travel across Europe was being compromised and European regulations were also affecting the rights of Sikhs to freely practice their faith in the UK. Stephen Grosz, one of the leading human rights solicitors in the country outlined the European challenge. He was followed by Mejindarpal Kaur from United Sikhs who gave examples where Sikhs in the UK were facing difficulties involving their identity. The conference then heard a passionate appeal from Karamvir Singh who travelled from France to highlight the discrimination Sikh children and elders were increasingly facing.

The conference was chaired by Dabinderjit Singh who concluded by posing a series of simple questions to decision makers concerning Sikh numbers and provision of public services. He indicted if they were struggling to answer these questions it indicted public bodies were failing the Sikh community.

Bhai Amrik Singh, the Chair of the Sikh Federation (UK) said: "We are delighted that the conference has given us an opportunity to explain to key decision makers why proper recognition and monitoring is vitally important, not only to the Sikh community but also to public bodies. A report setting out the key outcomes from the conference will be shared with

national and local decision makers throughout the UK so we can push forward in gaining the recognition that we deserve."

Gurjeet SinghNational Press Secretary, Sikh Federation (UK) [Courtesy <u>ANZ-SIKHS@yahoogroups.com</u> on behalf of Jagtar Singh [jagtarkhalsa@yahoo.com] Feb.4, 2006. Ed.]

****

FINALLY, A SIKH BECOMES AN OFFICER IN PAK ARMY

Islamabad, December 20, 2005

A 19-year-old Sikh youth has become the first one from the minority community to become an officer in the Pakistan army. Harcharan Singh, hailing from the historical Nankana Sahib in Lahore province, cleared the Inter-Services Selection Board (ISSB) examinations for military services in his second sitting this year. "It was the happiest moment in my life when I came to know about my selection in the army. I am privileged to have this honour which none of my predecessors could ever achieve," Harcharan was quoted as saying by the Dawn today.

Though many Christians were serving in the Pakistan military, neither a Hindu nor a Sikh could ever get selected to the army services since the country's inception, the Dawn said. Singh, who has passed FSc (a pre-engineering course), was a little "sceptical" this year while attending the ISSB preliminary exams thinking that such tests were "not meant for Sikhs" as he could not get through last year. "This year I got through the preliminary phase and appeared in the ISSB test. However, I was mentally prepared to take admission in BA Architecture," he said.

He said fellow Sikhs "really felt proud" about him when they heard the news. "My selection has changed a perception and now people believe that young Sikhs have a fair chance to join the country's most prestigious institutions." —**PTI**

****

SAFMA SECY-GEN APOLOGISES FOR PARTITION CARNAGE Tribune News Service, Chandigarh, January 9, 2006

The Secretary-General of the South Asian Free Media Association, Mr Imtiaz Alam, today gave a new meaning to the fast-changing India-Pakistan relationship. He chose to say: "We are sorry for the carnage during Partition." "I had to take this burden of history off my back", he went on to add amidst thunderous applause. He was speaking at a special session, "Punjab-Punjab consultation: exploring complementarities" organised by SAFMA and the Chandigarh Press Club here. Mr Alam, who is based in Lahore, said the border of the countries should present opportunities in trade and not represent conflict. People in the two nations have had very deep emotional connections for the past several centuries and a 60-year-old

"We have common links and should have a common agenda and the links that date back to Harrapan times should be restored." Mr Alam made sure he spoke up for the states adjoining Punjab but made sure he was politically correct. He said "trade with Pakistan will not only help Punjab. It will help

history of Partition should not be allowed to obliterate this

bond.

Haryana and Himachal Pradesh also". There was no mention of Jammu and Kashmir. He said that group visas for tourists between the two countries would be a reality soon. He was in favour of more frequent bus services between the two countries.

Participating in the session were leading economists from both countries. Mr Shahid Kardar from Pakistan was candid enough to admit that the lower literacy rates in Pakistani Punjab and the high number of people living below the poverty line were a cause of worry. He said Pakistan could use Indian seeds, which were very good, while India looked to modify labour laws as was done in Pakistan. He pointed out that employment opportunities were shrinking in Indian Punjab while in Pakistani Punjab real earnings had declined. He dismissed fears of Pakistani industry that it would be affected in the case of more free trade with India.

Mr G.K. Chadda, Member, Economic Advisory Group to the Indian Prime Minister, said cooperation between the two Punjabs had to be seen within the framework of the larger national picture while Pakistan could pick up tips to be a first-rate knowledge economy from India and also a manufacturing economy. "Intellectuals matter in a country", he said, adding that people should not keep carrying the burden of history and look at things optimistically. The Director of the Institute of Development Communication, Dr Pramod Kumar reminded the audience that cultural ties would help boost economic ties also. Already, the two countries had a "trust deficit" that needed to be overcome. The president of the Press Club, Mr. Jagtar Singh Sidhu, asked SAFMA to intervene and allow the sale of newspapers in each others' territory.

****

GURKHA CHILDREN EMBRACE SIKHISM

Varinder Walia, Tribune News Service, Amritsar, October 27, 2005 Singing hymns from Guru Granth Sahib, playing tabla and reciting Gurbani and conversation in chaste Punjabi by 'Kanchas' (Gurkha children) from hilly Kingdom of Nepal may seem unusual.

Nobody can imagine that earlier name of Parkash Singh could be Om Parkash and Amritpal Singh was once Munish, both hailing from Nepal. The Central Khalsa Orphanage (CKO) run by the Chief Khalsa Diwan is home to 175 children, including Nepalese, who were rendered orphans. It goes to the credit of the Chief Khalsa Diwan that the orphans are admitted to the orphanage without any consideration of caste or creed. The orphanage has the credit of producing Shaheed Udham Singh, who remained there from 1907 to 1919. The orphanage, which started with one child brought from Sindh (Pakistan) by Mr Harbans Singh Attari, celebrates its anniversary tomorrow — October 28, here. Mr Charnjit Singh Chadha, President Chief Khalsa Diwan said many 'Kanchas', brought up in its orphanage had been propagating Sikhism in various parts of the world. Many of them were also absorbed in the SGPC. They are so devoted to Sikhism that most of the Sikh organisations including the Shiromani Committee exempted them from required tests. He said that as per the constitution of the orphanage, only children above six years were admitted.

Mr Chadha said it was mandatory for every inmate to attain education up to matriculation. For this, the orphanage runs a school till class while they join Khalsa school for higher education. Mr Chadha said that besides education, training in musical instruments and shabad kirtans, musical instruments like tabla, harmonium, dilruba, sitar is imparted to the students in this seminary. This institution gave the Sikh community eminent ragis like Bhai Santa Singh, Bhai Gopal Singh, Bhai Gurmej Singh, Singh Sahib Bhai Fateh. Other alumni of repute, include musician Dalip Chander Bedi and Principal S. S. Amol. Most of the students of the centre, however, end up becoming raagis, kirtaniyas and preachers.

The latest comer is Pardeep Singh (previous name Pardeep Kumar) whose name was recommended by the Gurdwara Singh Sabha, Nepal. Mann Bahadur has been rechristened Bahadur Singh. Another student of orphanage is Vinod Singh (previous name Vinod Kumar). While most of the old converted Sikh students have forgotten their mother tongue - Nepali with the passage of time. They say they hardly visit Nepal due to the 'communication gap' that virtually has separated them from their roots.

****

THE GREAT LIBERATION

Darshan Singh Grewal

When one of my favorite thought, emotion, or worry comes up, I like to get really involved with it. Sometimes I entertain this worry for a long time and the end result is walking around with a long face. It seems so real and so natural to worry about than to simply dismiss it by handing it over to GOD. When I am totally immersed in a state of self-pity which is the ultimate ego trip and it usually does no good for rny ego to be reminded that a simple cheerful way is to seek GOD. Someone told me that you don't have to find GOD but only seek GOD who will dispel worry, anxiety, and rotten feelings. Because of my morbid attitude, at this point I have no interest in thinking cheerfully or in feeling good. I even get defensive and give logical arguments for the way I feel by blaming all my failings, sufferings, maladies, strifes, worries, and sorrows on GOD. Here is a letter from GOD which someone shared with me (Original source unknown):

Today I will be handling all of your problems. Please remember that I do not need your help. If life happens to deliver a situation to you that you can not handle, do not attempt to resolve it. Kindly put it in the SFGTD (Something for GOD to do) box. It will be addressed in MY TIME, not yours. Once the matter is placed into the box, do not hold on to it. If you find yourself stuck in traffic, don't despair. There are people in this world for whom driving is an unheard privilege. Should you have a bad day at work, think of the man who has been out of work for years.

Should you despair over a relationship gone bad, think of the person who has never known what it's like to love and be loved in return.

Should you grieve the passing of another week-end, think of

the woman in dire straits, working twelve hours a day, seven days a week to feed her children.

Should your car break down, leaving you miles away from assistance, think of the paraplegic who would love the opportunity to take that walk.

Should you notice a new gray hair in the mirror, think of the cancer patient in chemo who wishes she had hair to examine.

Should you find yourself at a loss and pondering what is life all about, asking what is my purpose, be thankful. There are those who didn't live long enough to get the opportunity.

Should you find yourself the victim of other people's bitterness, ignorance, smallness, or insecurities, remember things could be worse. You could be them!

Should you decide to send this to a friend, you might brighten someone's day!

If we think about how good life is, if we are appreciative and have some real gratitude for all GOD has given us, then things will go right for us and our every need will be met. The feeling of gratitude has a special power, for it corresponds to the consciousness of being connected to the source. Gratitude for what we already have tends to expand the channels of supply. Resentment or bitterness for "things not going well" and habitual cranky complaints tend to repel all opportunities or avenues for improvement.

For this reason, two people can be in the same place at the same time, exposed to the same conditions and circumstances, but because of their differing states of mind (Gunnukh/Manmukh), one will experience happiness while the other experiences unhappiness. "GOD instinctively completes the task of those who submit to His will. When other people try to imitate the efforts of those who are saved by grace, they get surprisingly disappointed (as they do not understand why they have failed using the same technique)".

If we could only grasp that this creation belongs to GOD and not to us, most of our troubles and conflicts could cease to exist. They are just passing show. Juat enjoy the play. Don't get caught up in things. Let go of the temporary and be free from pain. Participate in this play without being really involved.

When I think that effort is required to cause certain things to happen and that everything depends on me, I lack right understanding. Life unfolds and is governed by Divine laws. Pain and sufferings are part of this unfolding, As long as I insist on being in charge, thinking that I know better than GOD, what should happen and not happen, my path is filled with obstacles and sufferings. Once I surrender, once I turn over the controls to Him than depending upon my limited mind and personal motives, life becomes very simple, I experience a harmonious flow in all things. Then I can perform all my actions, but leave the fruits to GOD because I don't see His overall scheme of things. I can't do more anyway.

ਜਬ ਲਗੁ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰੈ॥ ਤਬ ਲਗੁ ਕਾਜੁ ਏਕੁ ਨਹੀਂ ਸਰੈ॥ ਜਬ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਮਿਟਿ ਜਾਇ॥ਤਬ ਪਭ ਕਾਜ ਸਵਾਰਹਿ ਆਇ॥ (ਕਬੀਰ ਜੀ)

He is everywhere. He is in every direction I turn. He is there. Wherever I go, He is also there. There is not a place, there is not a thing, there is not a person in whom He does not exist. So here is a simple formula for peace of mind:-

In happy moments, in difficult moments, in quiet moments in painful moments, every moment praise GOD, seek GOD, worship GOD, trust GOD, thank GOD.

[Darshan Singh Grewal would appreciate sharing *Gurbani* Vichar with interested parties through letters. His mailing address is: E-81722, 510-1-43U, P.O.Box 9, Avenal, CA 93204. ED.]

A GOOD DEED BY UNITED SIKHS

Partap Singh and Family Leave Peru to Begin a New Life In India Friday, 09 December 2005; 26th Maghar (Samvat 537 Nanakshahi) Cochin, Kerala, India - After a 4-year lonely struggle fighting mistaken identity and ignorance and facing extreme difficulties, Partap Singh decided that enough was enough. After trying all possible honest means in providing for his family while not compromising Sikh principles, he turned to the Sikh community for help in September of 2005. He contacted UNITED SIKHS, which recognized his distressful situation and offered to come to his aid after thoroughly analyzing and verifying his circumstances. Three months after the initial plea for assistance, Partap Singh and his family has been relocated to Cochin, Kerala, where he envisions that his multilingual talent and experience within the tourism industry will fulfill his worldly needs and where the sizeable Sikh community will fulfill his and his family's spiritual needs.

Click below for the Community Voice describing Partap Singh's original situation: www.unitedsikhs.org/PressReleases/COMVCE-29-09-2005-0.htm

Partap Singh and family said goodbye to Peru and arrived in Mumbai on November 17, 2005. Three vans and several Sikhs stood in anticipation at the airport to transport the whole family to the Singh Sabha Gurdwara in Dadar. It had been over a decade since he had visited a Gurdwara and been with a Sikh congregation. It was also the first time his Peruvian-born family had seen a Gurdwara. After a few days stay, they moved on to the Singh Sabha Gurdwara in Cochin, where local Sangat is currently looking after them until a residence is found.

Picture: Partap Singh and Family - A Ray of Hope

"I will always remember the sewa UNITED SIKHS has done for me," commented Partap Singh. "I was nervous and felt defeated but after being dejected after several pleas, suddenly UNITED SIKHS was there". "I still remember the words of Kuldip Singh when he said, 'Don't worry, Partap Singh Ji, you are not alone. The whole Sikh Kaum (community) is standing behind you.' Today I know that they made it possible for me, and the Kaum is truly standing behind me. As soon as I am capable, I will repay the Kaum several times back and dedicate my life to helping others in distress", he added.

Partap Singh says that through his troubled times in Lima, Peru the only thing that kept him going was the thought of how Guru Gobind Singh spent his difficult days in the jungles of Macchiwada and how Guru Arjan stood the heat of a burning hot plate for five long days and nights without giving in to defeat. "Sikhism is so wonderful!" he exclaims. "It makes hardships go by without flinching and then the Guru does always take care of you eventually." His family thanks everyone who provided support; physically, emotionally, financially and psychologically. He says that the Sikh community will always be in his prayers, until his very last breath.

With the help of donations from the Sikh community, UNITED SIKHS was able to pay Partap Singh's expenses for three months before leaving Peru, for his wife's abdominal surgery, their nine months of unpaid rent, take care of the family's travel expenses to India, and settle the family in India including ample startup funds. Also, since the appeal went out, numerous people in the travel industry have contacted Partap Singh, providing him with many opportunities with his travel career.

UNITED SIKHS was overwhelmed by the caring response of the Sikh community since the original Community Appeal went out in late September. Sikhs from around the world opened their hearts. There were cash donations, frequent flier miles donations, personal visits, moral encouragement, pro bono offers to assist in US Asylum, and offers to help him stay in Peru by taking care of his living expenses for life. UNITED SIKHS would like to express our sincere gratitude to all those who donated whatever resources they could to aid Partap Singh and his family.

Please contact us by email at: helppartapsingh@unitedsikhs.org with the subject "Project Partap Singh" with any questions or comments. Please visit our website www.unitedsikhs.org for details of current projects.

Please join the <u>PR_UNITEDSIKHS-subscribe@yahoogroups.com</u> if you wish to receive regular updates on this and other issues raised by UNITED SIKHS.

Issued by: Gurmeet Kaur, Project Coordinator UNITED SIKHS, 1 (678) 232 6780 or Toll-free: 1-888-243-169

****

URGENT NEED FOR TRANSLATION OF GGS INTO OTHER LANGUAGES

Yesterday I took Paschim Express to Phagwara and sat in the reserved sleeper coach. Passengers traveling in the compartment were Marathi and Gujrati families from Bombay. Mani Bhai

Vaghela a BMC clerk started discussions with me (I have a working knowledge of Gujrati). Naturally I was more concerned about his views on Amritsar and Punjab and Sikhs. Vaghela had first been to Vaishno Devi Temple near Jammu. His experience on visit to 'Golden Temple' was a 'memorable' one. They stayed in the Sarai free of rent and enjoyed the langar. There is a bus service to station as well and that too free. Vaghela was all grateful. He had no fear while in Amritsar but was panicked at Jammu.

Says Vaghela, "I also presented Rs. 20 at Harimandir," He continues, "Sardarji, it is a nice way to community service. I just stayed for Rs.20 and no one asked more," says Vaghela. "Sardarji yours is a great faith. But I am sorry. I have been around the temple to find out some book or booklet on Sikhism in Gujrati. I saw most of the shops around. But found none. Sardarji if you are writer why don't you people have literature for the visitors."

Naturally I had to say:- "Mr. Vaghela the Sikh pilgrims regularly pay the price of such booklets to the managers for free distribution among the visitors. But you know another evil called corruption has entered into the body politics and its fashion is coming from your side. Politicians have now got to pay the price of votes. Where do those poor people arrange those crores of Rupees. Naturally our Badals are sacrificing those values. I am sorry I can't promise you supply in immediate future. But surely you will get those if you visit after 10 years from now." I hope my people will not prove me B.S.Goraya, Amritsar wrong. Chakar Neech. [We find B.S.Goraya's anecdote very touching, sad, true state of affairs today and yet full of hope. Ten years in a nation's life is not long. Let us start a dialogue in devising systems to create and choose our own leaders. We might be surprised at the wealth of dormant leadership among us. Let

****

us use the Internet to achieve that goal. It is also very important to expose

the deeds of our current leaders by naming them. Ed.]

GURU GRANTH - GURU PANTH the man in blue

harjindersinghkhalsa@yahoo.co.uk

This article was written for a seminar on the above theme organised by the Institute of Sikh Studies (Chandigarh) at the Kanthala Singh Sabha Gurdwara in 2004.

When I lived in Panjab, and started on the path of becoming Guru's Sikh, I was taught that Guru Gobind Singh told us that after his passing away 'Guru Granth – Guru Panth' would succeed the human Gurus. I do not know if this statement can be found in any writings attributed to Tenth Guru, or if any other writer recorded his statement. Whatever is the case, everybody seems to accept that this is what Guru said, although many Sikhs ignore his injunction in their daily practice.

The advantage of being a new Sikh, of non-Panjabi background, is that without being conditioned by tradition, I can look at what happens in the Panth and compare it with the teachings of Sri Guru Granth Sahib, and the example set by the way our Gurus lived their lives.

Let us start by analysing the four words that make up the theme of this seminar. The word Guru figures twice, and it means bringer of light into darkness; a Granth is a book, a substantial book, and Panth means path or way. I think that makes the position clear, the two aspects of the post 1708 Sikh Guru are 1) the Book that is the Bringer of Light (Vahiguru's light) into darkness, and 2) those that are on the path indicated by Vahiguru through the writings of the Gurus, the Bhagats, the Bhatts that are included in Sri Guru Granth Sahib.

Of this Guru Granth – Guru Panth combine we do not need to discuss Sri Guru Granth Sahib at great length. Not even McLeodians deny the existence of Guru Granth Sahib, and those that do not recognise Guru Granth Sahib as their eternal Guru, and run after Sant Babas, or even Satgurus instead, might be excellent people otherwise, but they are not Sikhs.

There are groups that claim to be within mainstream Sikhi, but who seem to prefer the teaching of their founder to that of Sri Guru Granth Sahib. Others think that the power of our Gurus comes from their descent of a legendary king. Guru's power of course comes from the King of Kings, the One, the Formless, the Stainless, the Fearless.

For many Sikhs these days Guru Granth Sahib is more of an idol than an actual Guru. Guru will be served by trying to follow the teachings. I am all in favour of paying respect to Guru in the Gurdwara, wrapping Guru up in a beautiful Ramál, waving the Chaur Sahib over Guru, or putting Guru on a 'throne'. But it is the not the object, that a Sikh should venerate, the teachings should be venerated, and this is done by applying these teachings in our lives.

Having made this clear, let us go back to the combination Guru Granth – Guru Panth. The Guru Panth is that body of people that follows Guru's teachings, which is infused with Vahiguru's light. I think that there is a chain of events involved: Vahiguru infused his Light into our Gurus, and into the Bhagats (Devotees) whose writings are in Sri Guru Granth Sahib, that Light is to be found in the Sabad-Guru, in Sri Guru Granth Sahib, and from there it enters those that are on Guru's Path, the Guru Panth.

The sabads have played an important role in Sikhi from the days of Guru Nanak, and we are told that Guru Arjan started the tradition of putting the Granth above the sangat, and that included him. Guru Gobind Singh formalised this process.

We now turn to my main concern, and I am sure the main concern of most people contributing to this seminar: the present state of the Guru Panth.

On one level I do not think that much has changed: There has always been only a limited number of people that come forward to pledge their full commitment. Even on Vaisakh 1699 Guru Gobind Singh did not turn all Sikhs into Khalsas. There are now fewer people that keep their hair and wear a turban out of tradition, and that is only healthy. These people have not become

patit, as they never were Sikhs. But there are enough people who seriously try to follow Guru's teachings, so there still is a Panth, and the potential is there to bring back a fully functioning Guru Granth – Guru Panth.

There are a number of downsides. I already referred to the existence of jathabandis, taksals and deras. We are not a doctrinal religion. You could argue that in some respects we are more a group that follows a path, a way of life, rather than a formal religion. But there are a number of essential aspects to being a Sikh, and jathabandis tend to be strong on all kind of rituals and self-made maryadas, but weak on essential Sikhi.

These days if you stand for the one Jatha, Guru's Jatha, and try to follow the simple teachings of Sri Guru Granth Sahib, you will find yourself in a minority. Many people talk about maryadas, rehatnamas and I do not know what else. But the simple rules of the Sikh Reht Maryada, as adopted in 1945, are depicted as some devious plot by the SGPC, trying to give the impression that it is the handiwork of the Badal / Tohra type of Jathedars.

We, the Sikh intellectuals, are at fault, as we do not speak out, and hence are not heard. We leave the scene to the deras, jathabandis and taksals, and the sangat believes them rather than main stream Sikhi. Many of the commercial travellers in kirtan and katha that visit the UK have little knowledge and less gián, but are experts at making the sangat give money to them.

The message that Sikhi is something that you have to practice yourself, that no jathedar or baba can do for you, is less lucrative. If you do not want to sing from the hymn sheet prescribed by the 'owners' of our 'places of worship' you will find yourself severely out of pocket.

And this brings us to the main problem in our present day panth. I have so far not come across any Gurdwara, which is organised along panthic lines. Even when there are annual, biannual or whatever elections, there is very little real input by the sangat. Attend an annual general meeting, and try and ask mildly critical questions, and you will find how welcome you and your questions are.

If I compare that with the UK political party of which I am an active member there cannot be a greater contrast. The local borough party has meetings 6 times a year, and the branches in which the borough party is divided, meet every month. It is not the chair or the executive that makes policy decisions, that authority is with the members. In our Gurdwaré it should be the sangat that makes policy decisions, and the prabandhak committee the management that implements them. If we believe in Guru Panth, then we should be organised based on local sangats, which should take the place of the misls of the period between 1708 and 1800.

In those days the Sarbat Khalsa took the decisions. But the misls were run on autocratic lines, which made sense, as they

were mainly bands of guerrilla warriors. This time the delegates to nationwide Sarbat Khalsa meetings, and to the world wide Sarbat Khalsa should not be jathedars or pardhans, they should be delegates of the sangats, who have received instructions in advance on what to say, what to do in the meetings.

I know that many of you will feel attached to the SGPC, as it was the result of the valiant struggle of the Singh Sabha movement that ended in 1925. But we should not forget that the present semi-state structure, with voters taken from the electoral rolls of those parts of India that were part of the pre-1947 Panjab, was the result of an awkward comprise between the Sikhs and the British authorities. Equally, expanding the present semi-state structure to a Sarb Hind SGPC is the last thing we want.

The Sikhs should be less afraid to lose the huge income attached to so-called Sikh shrines, less attached to marble and gold, and more striving to live by, to be attached to Guru's teachings. The reason why organisations like the SGPC and our gurdwaré, even the relatively humble local ones, are so attractive to kursí golak types, is because gurdwaré are such great money-spinners. A real humble sevadar feels ashamed to be associated with the kursí golak brigade, and local politicians and businessmen run the roost, not hindered by any real interest in Sikhí.

Our Gurdwaré make heaps of money out of weddings and funerals, and out of performing Akhand Path. The Granthís and Ragís, instead of concentrating on their only real role in Sikhí (remember, we are not to have priests), teaching the members of the sangat how to do path, how to do kirtan, make money out of doing ardás, out of going to people's houses where they specialise in high speed mumblings of Sukhmani Sahib, or doing kirtan to Bollywood tunes.

I will keep this paper nice and clean and will not discuss the many instants of minor, or even major corruption, that are connected to both the management of the local Gurdwaré and the so-called Sikh Shrines. In the UK we are trying to gradually build up open structures, where all Sikh individuals, Sikh organisations and gurdwaré are welcome. The British Sikh Consultative Forum tries to be a platform where Sikhs meet, and pass on their requests, demands to the government, and hopefully for the government to communicate with the Sikh organisations through the forum.

The Sikh Consultative Forum is dominated by Sikhs (those who have undergone the initiation with the double-edged sword). Most of us speak good English, many of us have good jobs and are well settled in the UK. We are seen as radicals, because we believe in the Sikh Panth, the Sikh Qaum, and because we want to be monitored as Sikhs in the UK's process of Ethnic Monitoring, and not as Afghanis, Pakistanis or Indians. Most of our meetings have real debates, real differences of opinion, without shouting and screaming.

We hope that in the long run this will bring about a UK Sarbat Khalsa, and we hope that this process will inspire other Sikh

communities in North America, Europe, Australia, South East Asia, East Africa etc.

We have no problem with the institution of Akál Takht, but we have no faith in jathedars and 'panj piaré' that result from political appointments, as is the present practice in Panjab. Many of us do not think that people from India are to be automatically in charge of Sikhi, and we most definitely do not want a future Sarb Hind SGPC with one or two token seats for Sikhs from outside 'Hind'.

Obviously the majority of the Sikhs in the UK still believe that anybody who has been appointed in whatever way as the Jathedar of Akál Takht has the absolute authority in the panth, although that does not stop them following sant babé who are even more anti-Gurmat that those in power in Amritsar.

We must face reality. If we are going to function as Guru Panth radical reform is needed. Meetings like this seminar, like the recent World Sikh Convention, with all their limitations, are more in line with the Guru Panth model, than the pope-like powers of the so called jathedars. We have to accept that Sikhi is not a church, and that we have no popes, no priests, no centralised body. We will hopefully in not too distant a future come to a worldwide confederation of Sikh bodies, which practice the underlying principles of Sri Guru Granth Sahib, and follow the Panthic Reht Maryada. This confederation should be led by initiated Sikhs who have learned that the last thing an initiated Sikh can be is an autocrat, or a person who looks down on others who are not initiated Sikhs, or who are not Sikhs at all.

Finally: we should not forget that the Panth, the Khalsa was created for a purpose. Tenth Guru said that he would serve the True Khalsa that serves all. We should be a catalyst in all societies that we live in, we should be the fighters for truth and justice, and our main weapon should be Vahiguru's love. Two percent Sikhs living in present day India, one percent Sikhs living in the UK, can make an impact on society, as long as they try to truly live like Sikhs. We have to be out there, amongst all the children of God, all creation.

****

PROF. SAHIB SINGH JI

[Feb. 16, 1892-Oct. 29, 1977]

Prof Sahib Singh ji was a Gursikh of very high calibre, who made a great contribution to the Singh Sabha movement. Bhai Sahib Singh ji was born in a village called Fatehwalli in 16/02/1892. This village is in Sialkot. His family had come from Ram Nagar, which was part of Gujranwal, in Pakistan. His father was a shopkeeper in a very poor village. His father's name was Hira Nand. Prof Sahib Singh ji was originally named Nathu Ram. Soon after Natho Ram was born his family moved to another village, named Therpal. Natho Ram obtained his schooling from the local Molvee (Muslim preacher). Although his father was very poor, he made sure that his son attended school and that his fees were paid for. Natho Ram was very lucky to meet Molvee Hazrat Khan who encouraged his father to make sure that his son attends further education. Due to

British rule all further education was in English. Natho Ram did very well at school and attained very high marks. Due to this he received a scholarship of 6Rs. which was a lot of money in those days. Whilst at junior school Natho Ram saw Sikh soldiers and was so impressed with them that he decided to keep Kesh. In 1906, when he was in the ninth grade he became Amritdhari. Guru ji blessed him with the name of Sahib Singh.

It's at this time that Bhai Sahib Singh ji stopped learning Farsi and started learning Sanskrit, which later on became very useful in understanding Guru Granth Sahib Ji. In 1907 his father passed away, which created some financial problems for the family. Bhai Sahib Singh was to enter tenth grade, but did not have the money to pay the fees. His father's sister sold her jewelry to pay the fees. After passing tenth grade, Bhai Sahib joined a local school as a teacher with a wage of 10Rs. He wanted to study further but did not have any money to pay for higher education. He applied for a job with the postal service, got the interview but did not have money to travel to where the interview was being held. He was very lucky that the person who used to clean their house gave him 2Rs. for this task. With Guru Ji's blessing he was offered the post, with an income of 20Rs. Soon Bhai Sahib Singh's desire for higher education became so great that he left home with only 2Rs in his pocket. By the time he arrived in Lahore he had only 7 paisas in his pocket. He had nowhere to go with virtually no money in his pocket. He then remembered that there was a teacher he knew named Pundit Vesta Parsad, so Sahib Singh decided to go and see him. Pundit ji gave Bhai Sahib new clothes and had him admitted to College. Sahib Singh Ji passed his FA and BA from this college and started work at Frakka College with an income of 75Rs. Later, Bhai Sahib Ji joined Gujranwala Khalsa College with a salary of 70Rs. It was at this college that he met Bava Harkrishan Singh and Bhai Jodh Singh. Sahib Singh's financial situation had improved by this time such that he was able to pay back the money that he had borrowed in the past.

In 1921 Bhai Sahib Singh ji became the Assistant General Secretary of the SGPC. This was a very brave decision to take since this was during the time when Guru Panth was in direct confrontation with the British in India. Bhai Sahib Singh took part in Guru Ka Bagh Morcha in 1922 and was arrested. In 1923 Bhai Ji was again arrested when he took part in Jaito da Morcha. In 1927 Bhai Ji rejoined Gujranwala College, where he stayed until 1936. At this time Bhai ji moved to Amritsar and joined the Khalsa College as a lecturer in Punjabi. It was at this college that he spent most of his life. At the college he met Gursikhs like Prof Teja Singh, Prof Ganda Singh, Bhai Veeram Singh and Prof Mohan Singh ji. In 1952 Sahib Singh ji retired from this college to take up a post as Principal at Shaheed Missionary College, Amritsar. In 1962 Bhai ji left to join his son at Sidva Bit near Jagroan. When his son moved to Patiala, Bhai ji took classes at Gurmat ollege in Patiala.

Prof. Sahib Singh was physically a very weak person, often afflicted with illnesses. Nonetheless, Prof. Sahib Singh was very strong willed and survived all the battles of life. Ultimately, he

became very ill, being afflicted with Parkinson's disease. Bhai Sahib passed away on 29th of October 1977.

There are certain things we need to remember from his life. Bhai Sahib Ji, by his own free will, decided to keep his Kesh and become Amritdhari. By his own free will, Bhai Sahib decided to work for the SGPC at a time when most people wanted to avoid doing this. Whichever task Prof Sahib Singh decided to do, he would put in one hundred percent and was willing to face the problems head on. His contribution to the Singh Sabha movement is beyond any measure. His contribution to Guru Khalsa Panth is also beyond any meaningful description. His gift to the Khalsa panth is his translation of Sri Guru Granth Sahib and Gurbani Viakaran. To date, no other person has produced anything of this nature. On top of this he had written over 20 books. Coming from a very humble background with extreme poverty and from another religion, he has become an example for us all. Bahadur Singh, b.singh@surrey.ac.uk

****

"SIKH PARCHAARIC" OR "FAKE HOLY MAN"?

Gurmukh Singh - Panthic Weekly Columnist Sunday 4th September, 2005

This week, a video of Bhai Ranjit Singh Dhadrianwale has come to light in the public. The youngman who at an early age has been renowned as a "Sant" by his followers, became popular for his charisma and attracting Sikhs who in large numbers by preaching Sikhi.

On the stage Bhai Ranjit Singh Dhadiranwale has publicly said that no one should do matha tekh (bow down) to him and only matha tekh to Guru Granth Sahib Ji. He has focused on doing Amrit Parchaar and asking youngsters to give up intoxicants.

Controversy has built around the young Ranjit Singh Dhadrianwale who calls himself a "Sant". His use of Gurbani and style of Kirtan has led to accusations that he sings "Kachee Baanee" (distorted Gurbaani). Furthermore it has been suggested on certain radio stations and by Gurdwara Sahibs that Ranjit Singh is only driven by collecting money for himself and that he is "fake holy man".

A member of the congregation bows to Ranjeet Singh as he places his hand on her head to 'bless' her:

The recent video of Bhai Ranjit Singh shows him wearing a Kalgi (plume) or something similar to it, and sitting on a high seat. On the wall behind him is a large painting of himself, and in front of his seat is a plastic basket. The video shows how Sikhs visiting him put money in the basket, give presents and then matha tek to him. Bhai Ranjit Singh shows no hesitation when the Sangat matha tekhs to him. He blesses those who bow to him by patting them on the head or back. The video shows how that Ranjit Singh casually sits on his seat and sometimes show little or no interest in those who bow to him with faith and sharda.

We must ask ourselves some hard questions. Firstly, why do some people insist on singing "Dharnaas" or Gurbaani mixed with their own lyrics rather than singing Gurbaani purely without addition or distortion? Is Gurbaani alone not good enough?

Secondly, where does the money go, which is collected by the people who call themselves "holy men" and tour America, Canada, and the UK? If these people are coming abroad not to make money but to preach Gurmat, then why do they need to take away thousands and thousands of pounds and dollars raised in Gurdwaras abroad? How much of this money has been used to give bail to a Sikh sister held by Panjab Police and ensure that she doesn't get raped, tortured and abused while in prison?

Thirdly, how many of these people have raised their voice for the Panth? How many of these "holy men" have used their status, connections, and platform to bring to light Panthic issues and how Sikh men and women are still languishing in Indian jails without trial or case?

Let us not blindly follow people and not become dependent on "sants", "babas" or anyone other than Guru Granth Sahib Ji. The more we become dependent on others, and create middlemen between the relationship of us and Waheguru, the more we get trapped in situations of abuse, distortion and misdirection. Let us wake up as a Panth and unite as one under the umbrella of Guru Granth Sahib Ji, and follow the Guru Granth and Guru Panth. Gurmukh Singh

Author can be reached at <u>gurmukh.singh@panthic.org</u>

BHAI MOHINDER SINGH JI, PROCLAIMED AS A "SIKH SPIRITUAL LEADER IN THE UK".

This is an extract from The Jerusalem Post dated Dec. 14, 2005, 07:53, 'Leaders of the Sikh faith have arrived in Israel with the goal of helping to end the Israeli-Palestinian conflict. At the head of the delegation of 14 is Bhai Sahib ji Moninder Singh, who holds the title of "Keeper of the Golden Temple."

And in the 'Leeds Together for Peace Festival' held on November 27, 2005, Bhai Mohinder was described as one of the 'Heroes for Peace' and the "Sikh Spiritual Leader in the UK. In the recent months this particular issue has been explicitly and repeatedly brought to the attention to Bhai Mohinder Singh before. In my view, such issues do cause a great deal of

confusion, unnecessary embarrassment and damage to the Sikh Community. Thus, the specified issues need to be 'nipped in the bud' sooner than later in an appropriate manner. Bearing that in mind, the British Sikh Community deserves the right to have total transparency in the mysterious circumstances surrounding such awards.

Therefore, in the best interest of the worldwide Sikh community, the 'humble servant of God', and the 'Hero for Peace', Bhai Mohinder Singh should show his absolute greatness in his laudable service/s to the world community. He should now break his silence forthwith and do the honour of cleaning the air and enlightening the British Sikh Community as to how, when, where and by whom the following two titles have been awarded to him:-

• Sikh Spiritual Leader in the UK

• The Keeper of the Golden Temple

Additionally, as the chairperson of GNNSJ, Birmingham, Sardar Mohinder Singh, should also explain to the Sikh community whether or not he and his organisation truly support:-

- (a) The 'Mainstream Sikh ideology.'
- (b) 'The Sikh Rehat Maryada' devised by the Sikh scholars, published and approved by the SGPC in 1945.
- (c) Formal letter of agreement* dated 21/12/'94, concerning the Sikh Rehat Maryada, addressed to the then Jathedar of Sri Akal Takht, Amritsar, Professor Manjit Singh, signed and sealed by Late Naurang Singh of GNNSJ, Birmingham.
- * Taking into consideration this specific letter, late Naurang Singh had categorically declared that the seven [7] specified anti-Gurmat practices, some of which did not take place at all or they had been put right following the meeting with Prof. Manjit Singh. Furthermore, he also stated that in future, any such practices that contradict the Gurmat philosophy, would not be permitted to take place in the institution. Should any member of the Sikh community wish to verify or examine the document, please do not hesitate to contact the writer. A photostat copy of the letter would be provided to the interested parties upon written request through The Sikh Times. Thank you,

  Swaran Singh Panesar, Leeds, West Yorkshire, England

VEDANTI JI BAS KARO

Gurpreet Singh Sumra, December 23, 2005

'Jathedar' Vedanti Ji:

Please perform some panthic duties, which is your responsibility and stop insulting the institution of akal Takht, otherwise quit from your post and stop making Sikhs a laughing stock in front of the whole world.

A few days back you ex-communicated Joginder Singh of Spokesman, he went to court and you said that no Jathedar of Akal Takht has ever appeared in court. But Dr. Harjinder Singh Dilgeer has issued a press release along with facts that can not be refuted that in the past Jathedars have appeared in Court. Bhai Ranjit Singh was made Jathedar when he was in Jail and appeared in Court many times. In 1924 Jathedar Achhar Singh

and Jathedar Udhham Singh went to jail and fought their cases in the court. Most recent Jathedar Iqbal Singh of Patna Sahib has made numerous rounds of Police Stations and Court. So if a pujari is doing something wrong he should appear in Court.

Then you issued a statement that people who are having relations with Joginder Singh will be summoned to Akal Takht. Please do not convert this Akal Takht to police station or Court and stop ex-communicating people from Sikh Panth for personal enmity and at the behest of Badal Inc. and RSS agents. If you keep on ex-communicating people at this speed then soon the figures can reach thousands. Beware Pujari Vedanti ji, what if Sikh Panth ex-communicates you for anti panthic, pro Hindu activities and negligence in your duties towards Sikh panth and Sikh cause?

Prominent Sikh scholar Dr. Harjinder Singh Dilgeer has also issued a press release that this post of peon of Badal should be abolished and this trend of issuing fatwas like Ayatollah Khomieni has to be stopped. Now you have again insulted Akal Takht in the case of Elections of Delhi Sikh Gurdwara Management Committee by acting as a puppet of Badal (mishra) and have said that Paramjit Singh Sarna will also be summoned to Akal Takht. Have some shame, and stop doing such stupid activities.

Prof. Darshan Singh Khalsa has written you a two page letter regarding this DSGMC election row and has doubted your intentions. He has also stated that the same people tried to use him for the same reasons and so he resigned. It is in The Trinune, Dec. 23, 2005. If you have any guts then please respond to the letter that why you acted at the behest of anti Sikh Badal and justify your stand and fatwa. The people you have excommunicated have been done only because they spoke against you, your anti Sikh activities, your anti Gurmat publications and your Masters. Though you have no power of ex-communicating anyone but still if you want then ex-communicate the following people:

- 1) Your friend Baba Daljit Singh Chicago wala, who has been exposed, and you have received complaints about him. Why are you taking so long in this case? So that people forget about it or you have some gain in not doing so? If I am not wrong the very next day when he was caught in a Motel, your personal Assistant immediately issued a statement that it is all lie and Babaji was busy in a samagam at that time (of course he was busy in samagam at that time). This same Baba Ji's case for Divorce has been rejected by a Ropar court and his wife also came to you crying for help. Do you think he is not doing anything wrong?
  2) Bibi Jagir Kaur who is being investigated by the authorities in connection with the death of her daughter and also has a case of taking money in the college scandal. She even challenged Sikh
- 3) Prakash Kumar (Singh) Mishra (Badal) doing hawans and ramayan ke path, doing nothing for Sikh Panth and referring to Sikh martyrs in Assembly as terrorists. Shame on you.

Gurdwara Judicial Commission. Are you blind or is she your

relative. (Chor uchhaka chaudhry, te gundi run pardhan)

- 4) A recent case of Sant Dhadrianwala and Sant Mann Singh Pehowa.
- 5) Immediately ex-communicate those people who say that Sikh Women cannot do Sewa in Darbar Sahib as it is against Sikh Rehat Maryada and anti Gurmat. Can you do that?
- **6)** What about people saying Sikhs are Hindus and are off springs of Luv and Kush?

Stop abusing Akal Takht Sahib and stop these anti Sikh activities. If your inner conscious is still not dead, then do something for the Panth and stop being a puppet of Badal. Issue a Hukamnama to Badal that he should stop his anti Sikh activities. Issue a Hukamnama that Sikh women have all the rights of doing sewa in Darbar Sahib. Issue a Hukamnama that anti Sikh practices like washing the premises of Darbar Sahib with Milk or Lassi should be immediately stopped. Issue a Hukamnama that there should be no dera, baba, sant or sant Samaj. Start working for Sikh Panth, do something for Sikh political prisoners languishing in Jails for past 21 years without any reason, do something so that the culprits of Nov. 1984 are punished for their crimes and take immediate steps for proper Dharam Parchar.

It has been more then two months since the killers of Jaswant Singh Khalra have been punished by Court but there has been not even a single word from you and Badal. Why not excommunicate KPS Gill?

A humble request: If you cannot stop these anti Sikh activities then please resign from this post. Sikh panth does not need Jathedars like you.

Jai Shri RAM

[According to Tribune News Service dated January 5, 2006 Vedanti attended the marriage of the daughter of a senior police officer at a marriage palace in violation of edict (hukamnama) that directs the Sikh Panth not to take Guru Granth Sahib to marriage palace. Some time ago he had blessed a couple by mail in a marriage that took place at a hotel in Toronto, Canada. Prior to that he had demanded an explanation from this writer for having arranged a marriage ceremony in a community center in Lodi, California and had singled out SRS Gurdwara in Chicago to warn them not to perform marriages away from Gurdwara. To Vedanti double standards are part of his character. He also wants to be above the law in his legal battle with Joginder Singh, Editor, Spokesman. ED.]

"ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਸਬਦੁ–ਗੁਰੂ ਸਿਧਾਂਤ"

ਮਾਨਵ-ਹਿਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ-ਜਨ ਸਾਹਿਬ 'ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ' ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਮੁਖ ਮਨੋਰਥ ਮਨੁਖਤਾ ਨੂੰ ਰੱਬੀ-ਰਜ਼ਾ (Will of God, Law of nature) ਵਿਚ ਰਾਜ਼ੀ (Satisfied) ਹੋ ਕੇ ਜੀਵਣ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿਖਾਂਦਿਆਂ, ਸਭਨਾ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵਿਚ ਰੱਬੀ-ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ।ਤਾਂ ਕਿ, ਇੱਕ ਕਿਰਤੀ, ਨਿਰਭਉ ਅਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।ਕਿਉਂਕਿ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਉੱਚ-ਅਚਾਰੀ ਮਾਨਵੀ-ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਪ ਦੇਖਦੇ ਸਨ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਭਗਤ-ਜਨਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ-ਮਨੌਰਥ ਹੀ ਐਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਉਹ ਜਗਤ ਵਿਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹੀ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।ਉਹ ਆਪ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਨਾਲ ਅਭੇਦ ਹੋ ਕੇ ਜੀਊਂਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਦਾਤ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਜੋੜਦੇ ਹਨ।ਉਹ ਸਰਬਤ ਸੰਗੀਆਂ ਦਾ ਹਰੀ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।ਪਰ, ਆਪਣੀ ਪੂਜਾ ਤੇ ਮਾਣ-ਵਡਿਆਈ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਆਕਤੀਗਤ ਕੁੜੀ

ਦੀਵਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।ਉਹ ਮਨੁਖੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ਵੰਤ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਸਦਾ ਹੀ ਸ਼ਬਦ–ਸਰੂਪ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਹਤਵ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।ਕਿਉਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਆਰਥ ਅਤੇ ਭਿੰਨ-ਭੇਦ ਦੀ ਮੰਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ :

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਹਰੂ ਮਹਿ ਨਾਹੀ ਜਨ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਆਏ ॥ ਜੀਅ ਦਾਨੂ ਦੇ ਭਗਤੀ ਲਾਇਨਿ ਹਰਿ ਸਿਊ ਲੈਨਿ ਮਿਲਾਏ ॥{ਗੁ.ਗ੍ਰੰ.ਪੰ.੭੪੯}

ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ, ਜਦੋਂ, ਰੱਬੀ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਆਸ ਵਿਚ ਜੀਊਣ ਵਾਲੇ ਜਗਿਆਸੂ–ਜਨਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਲਈ '੧ੳਿ ਤੋਂ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ' ਤਕ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ (ਮੂਲ–ਮੰਤ੍) ਵਿਚ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾ ਅਨੁਭਵੀ ਤੇ ਗੁਣਾਤਮਕ ਸਰੂਪ ਚਿਤਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸ਼ਖ਼ਸੀ ਨਾਮ 'ਨਾਨਕ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀ ਕੀਤੀ। ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀ, ਸਗੋਂ, ਗੋਰਖ–ਮਤੀ ਸਿੱਧ ਜੋਗੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਪੁਛੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਕਿ 'ਤੇਰਾ ਕਵਣੂ ਗੁਰੂ ਜਿਸ ਕਾ ਤੁ ਚੇਲਾ'?

ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਉਤਰ ਦਿਤਾ ਸੀ 'ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇਲਾ'।ਅ੍ਥਾਤ, ਸ਼ਬਦ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਸੁਰਤਿ ਦਾ ਟਿਕਾਉ, ਉਸ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਹੈ।ਭਾਵ, ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਗਿਆਨ ਹੀ ਅਸਲੀ ਤੇ ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਜੋੜਣਾਂ ਹੀ ਸ਼ਬਦ-ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਹੋਣਾ ਹੈ।ਕਿਉਂਕਿ, ਜੇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਅਥਵਾ ਸੁਰਤੀ ਦੇ ਟਿਕਾਅ ਨਾਲ ਨਾਹ ਸੁਣਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁਖ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਵਰਤਨ ਨਹੀ ਲਿਆ ਸਕਦਾ।ਗੁਰ-ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਸਮਝਣ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਗੁਰੂ-ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਗੁਰ-ਗਿਆਨ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰਖਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਜੋਗੀ ਚਰਪਟ ਨਾਥ ਨੇ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਗਤ ਇਕ ਐਸਾ ਸਮੁੰਦਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ, ਹੇ ਵਿਰਕਤ ਨਾਨਕ! ਠੀਕ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸ ਕਿ ਇਸ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਪਾਰਲਾ ਕੰਢਾ ਕਿਵੇਂ ਲੱਭੇ ? ਤਾਂ, ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ, ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਕੌਲ ਫੁੱਲ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚਲੇ ਚਿਕੜ ਆਦਿਕ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਨਦੀ ਵਿਚ ਤਰਦੀ ਮੁਰਗਾਈ (ਭਾਵ, ਉਸ ਦੇ ਖੰਭ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਭਿੱਜਦੇ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ) ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਸੁਰਤਿ (ਜੋੜ ਕੇ) ਨਾਮ ਜਪਿਆਂ ਸੰਸਾਰ-ਸਮੰਦਰ ਤਰ ਸਕੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:– ਦੁਨੀਆ ਸਾਗਰੁ ਦੁਤਰੁ ਕਹੀਐ, ਕਿਉ ਕਰਿ ਪਾਈਐ ਪਾਰੋ॥ ਚਰਪਟੁ ਬੋਲੈ ਅਉਧੂ ਨਾਨਕ, ਦੇਹੁ ਸਚਾ ਬੀਚਾਰੋ॥ {ਗੁ.ਗ੍ਰੰ.ਪੰ.੯੩੮} ਅਉੱਤਰ:– ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਨਿਰਾਲਮੁ, ਮੁਰਗਾਈ ਨੈ ਸਾਣੇ ॥ ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ, ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ ॥ {ਗੁ.ਗ੍ਰੰ.ਪੰ.੯੩੮}

ਕਿਸੇ ਪਿਆਸੇ ਮਨੁਖ ਦੀ ਪਿਆਸ, ਜਿਵੇਂ, ਪਾਣੀ ਹੀ ਬਝਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਘੜਾ ਨਹੀ।ਤਿਵੇਂ ਹੀ, ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭੂ-ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਅਭਿਲਾਖੀ ਦੀ ਆਤਮਕ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਨਹੀ।ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਦਰਸ਼ਨ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਹਉਮੈ ਆਦਿਕ ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ।ਉਸ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਪਿਆਰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ।ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੀਸਰੇ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਬੜੇ ਹੀ ਸਰਲ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਉਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ:-

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਸਭੁ ਕੋ ਵੇਖਦਾ ਜੇਤਾ ਜਗਤੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ਡਿਠੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਨ ਚੁਕਈ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥ { ਗੁ.ਗ੍ਰੰ.ਪੰ.ਪ੯੪ }

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਹਾਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਬੜੀ ਪ੍ਰੀਤਕਾਰ ਤੇ ਮਹਤਵ ਪੂਰਨ ਕਥਾ ਹੈ।ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਵਲੋਂ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਿਖਾਵੇ ਦੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਰੱਬੀ–ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਕੇ ਜੀਊਣ ਵਾਲੀ ਗੁਰਮਤੀ ਜੀਵਨ–ਜਾਚ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਣ ਹਿੱਤ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ 'ਧਰਮਸ਼ਾਲ' ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਦਿਹਾੜੇ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਭਾਈ 'ਪਿਰਥਾ' ਤੇ 'ਖੇਡਾ' ਦੋਵੇਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਭਰਾ ਹਜ਼ੂਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ।ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਤਿਗਰੂ ਜੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ–ਵੀਚਾਰ ਸ਼੍ਵਣ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਸਨ।'ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਦੇ ਕਰਤਾ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਇੱਕ ਦਿਨ ਸੰਗਤ ਕੇਰ ਮਝਾਰਾ।ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਭ ਹੈਂ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰਾ। ਪ੍ਰਿਥਾ, ਖੇਡਾ ਦਰਸ਼ਨ ਆਸ। ਚਲਿ ਆਏ ਸ਼ੀ ਨਾਨਕ ਪਾਸ।

ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰ ਉਪਰੰਤ ਜਦੋਂ ਜਗਿਆਸੂ–ਜਨਾਂ ਵਲੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾ ਨਵਿਰਤੀ ਦਾ ਅਵਸਰ ਬਣਿਆਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਅਤਿ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ! ਇਹ ਸਾਡਾ ਸੁਭਾਗ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਰਸਨਾ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਵਸਰ ਬਣਿਆਂ ਹੈ।ਸਾਡਾ ਮਨ ਬੜਾ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਇਆਂ ਹੈ।ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਠੰਡ ਪੈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਇੱਛਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਚਰਨ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਰਹੀਏ। ਇਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵ ਕਮਾਈਏ। ਪਰ, ਕੀ ਕਰੀਏ ? ਗ੍ਰਿਹਥੀ ਹਾਂ। ਕੰਮ ਧੰਦਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਤਨਾ ਵੇਹਲ ਕਢਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਖਸ਼ੋ, ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਅਸੀਂ ਕਿਰਤਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਰਤੇ–ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੀਏ। ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਲਈ ਪਦਾਰਥਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਾਡੀ ਸੁਰਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਲ ਲਗੀ ਰਹੇ।

ਉਤਰ ਵਿਚ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ; ਭਾਈ! ਮਤਾਂ ਇਸ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰਕ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰਸਨਾ ਤੋਂ ਬਚਨ ਸੁਣਦੇ ਹੋਏ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰੋ, ਸਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਚਰਨ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋ।ਨਹੀਂ! ਨਹੀਂ! ਭਾਈ! ਦੋ ਤ੍ਰੈ ਗੱਲਾਂ ਅਥਵਾ ਨੁੱਕਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਮਝ ਲਵੋ।ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਵੀ ਸਤਿਸੰਗ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਐਸਾ ਸਮਝੋ ਕਿ ਉਥੇ ਹੀ ਸਾਡਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ।

ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੂ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਜੀਊਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਕੇ ਵੰਡ ਕੇ ਛਕਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਿਥੇ ਵੀ ਹੋਵੋ, ਸਮਝੋ ਕਿ ਸਦਾ ਹੀ ਸਾਡੀ ਚਰਨ–ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਹੋ।ਕਿਉਂਕਿ, ਸਿੱਖੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ. ਵਿਹਲੜਾਂ ਦਾ ਨਹੀ।

ਤੀਜੀ ਗੱਲ, ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਤਵ ਪੂਰਨ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਸਾਡਾ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਹੈ।ਜੇ ਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਜੁੜੋਗੇ, ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਤਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੜਨਾ ਪੈ ਜਾਏਗਾ।ਕਿਉਂਕਿ, ਸਰੀਰ ਕਾਲ ਚੱਕਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਿਨਸਨਹਾਰ ਹੈ।ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਹਾੜੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਰੁਲਣਾ ਹੈ।ਤਦੇ ਤਾਂ ਅਸਾਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ ਹੈ; 'ਤੂੰ ਕਾਇਆ ਮੈ ਰੁਲਦੀ ਦੇਖੀ ਜਿਉ ਧਰ ਉਪਰਿ ਛਾਰੋ'।ਪਰ, ਸ਼ਬਦ ਸਾਡਾ ਹਿਰਦਾ ਹੈ।ਸਾਡੀ ਆਤਮਾ ਹੈ।ਇਹ ਸਾਡਾ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਹੈ, ਜੋ ਮਰਨਹਾਰ ਨਹੀਂ। ਸਗੋਂ, ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹੈ।ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਸੋ, ਇਸ ਲਈ ਪਿਆਰਿਓ ! ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਚਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੁੜੋ।ਕਿਉਂਕਿ, ਜੇ ਕਰ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੁੜੋਗੇ, ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਜੀਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤਹਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੜਨਾ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।ਤਹਾਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹਰ ਸਮੇਂ, ਹਰੇਕ ਥਾਂ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇਗੀ।ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਵਿਚ 'ਸਤਿਗੁਰੂ', ਸਦਾ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਵਰਤਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਐਸਾ ਕਥਨ 'ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਵਿਚ ਇਉਂ ਅੰਕਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ :

ਬੋਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ' ਹਮ ਪੱਗ ਤਹਿੰਵਾ।ਬਸਹਿੰ ਸਦਾ, ਸਤਿਸੰਗਤ ਜਹਿੰਵਾ। ਧਰਮ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰ ਵੰਡ ਸੋ ਖਾਓ। ਚਰਨ ਸਰਨ ਨਿੱਤ ਇਉਂ ਜਿ ਕਮਾਓ। ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਸਰੀਰ ਪਛਾਨੋ। ਸ਼ਬਦ ਰਿਦਾ ਮਮ, ਨਿਰਗੁਣ ਮਾਨੋ। ਮਿਲੇ ਸਰੀਰ ਬਿਛੁਰ ਸੇ ਜਾਵਹਿਂ।ਸ਼ਬਦ ਮਿਲੇ ਨਾ ਬਿਛੁਰਨ ਪਾਵਹਿਂ'।ਪ੬। {ਉਤਰਾਰਧ ਅਧਿਆਇ–੪੨}

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਚਿੱਤ ਗਿਆਰਵੀਂ ਵਾਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਮਕਾਲੀ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਦਿਆਂ ਗਵਾਹੀ ਭਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੰਨਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਭਰਾ (ਸੋਇਨੀ ਖੜ੍ਹੀ) ਪ੍ਰਭੂ-ਮਿਲਾਪ ਵਾਲੀ ਸਹਜ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਜੀਉਣ ਲਗੇ, ਜੋ ਗੁਰਮਤੀ ਮਾਰਗ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮੰਜ਼ਲ ਹੈ :

ਪਿਰਥਾ, ਖੇਡਾ ਸੋਇਨੀ, ਚਰਣ ਸ਼ਰਣ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸੀ। (ਪਉੜੀ-੧੩.੩)

ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਜੋਤਿ ਜੁਗਤਿ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਾਕੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਗੁਰੂ ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ।ਭਾਵ, ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਗਿਆਨ ਹੈ।ਜਿਵੇਂ:

ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ, ਵਿਚਿ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ, ਸਾਰੇ ॥ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਕਹੈ ਸੇਵਕੁ ਜਨੁ ਮਾਨੈ, ਪਰਤਖਿ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥(ਗੁ.ਗ੍ਰੰ.ਪੰ.੯੯੨)

ਅਰਥ:—(ਹੇ ਭਾਈ! ਗੁਰੂ ਦੀ) ਬਾਣੀ (ਸਿੱਖ ਦਾ) ਗੁਰੂ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।(ਗੁਰੂ ਦੀ) ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨਾਮ–ਜਲ (ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਹਰ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ) ਸਾਂਭ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਦਾ ਹੈ, (ਗੁਰੂ ਦਾ)

ਸੇਵਕ ਉਸ ਬਾਣੀ ਉਤੇ ਸਰਧਾ ਧਾਰਦਾ ਹੈ । ਗੁਰੂ ਉਸ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਸਾਰ-ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ–ਜੁਗਤਿ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀ–ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿਲਸਲੇ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਦਿਆਂ ਖ਼ਾਲਸਈ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰਮਤਿ ਸੇਧ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ।ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਆਖ਼ਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਅੰਤ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਉਣ ਵਜੋਂ ਹੀ ਹਰੇਕ ਖ਼ਾਲਸਈ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕ੍ਰਿਤ 'ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਦੁਹਰਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਆਗਿਆ ਭਈ ਅਕਾਲ ਤਬੀ ਚਲਾਯੋ ਪੰਥ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਗੁਰੂ ਮਾਨੀਓ ਗ੍ਰੰਥ॥੯੦॥{ਪੂਰਬਾਰਧ ਬਿਸ੍ਰਾਮ੭੧}

ਲੇਖਕ: ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ,ਨਿਊਯਾਰਕ

****

ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਇਕ-ਪੱਤਰ':

ਪਿਆਰੇ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀਓ:

ਇਹ ਲੇਖ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਨਿਊਜ਼ ਲੈਟਰ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਸਾਈਟ ਤੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨੀ ਜੀ।

ਗੁਰੂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਨਿਆਰੇਪਨ ਦੇ ਜਾਮਨ ਹਨ। ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਚਿਆਰ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਰਤੱਵ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਡੱਟਵੀਂ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਨਿਰੰਤਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਪਤ-ਪ੍ਰਗਟ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੀ ਜੁਗਤ-ਪੂਰਵਕ ਦੋਖੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਚੋਂ ਇਸ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਹੀ ਜਾਗਰੂਪ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੋਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾ ਤਾਂ ਦੇਰ ਲਾਈ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੋਝੀਆਂ ਤੇ ਮਾਰੂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾੜਨ ਤੋਂ ਪਿੱਠ ਫੇਰੀ। ਖ਼ਾਲਸਾ ਹੋਂਦ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੀਮਤ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਰਨੀ ਪਈ।

੧੮੭੩ ਵਿਚ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਜਾਗਰੂਪ ਦਰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਲੇਖਾ–ਜੋਖਾ ਬਹੁਤ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੌਮ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪੰਥਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਸੁਚੱਜੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਦੂਰ–ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕੰਮ ਦੇ ਚੰਗੇਰੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ "ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ" ਦਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ। ਨਤੀਜਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੇ ਕੌਮੀ ਵੇਹੜੇ ਅੰਦਰ ਉਦਾਸੀ, ਨਿਰਮਲਿਆਂ, ਹੋਰ ਅਨਮੱਤੀਆਂ ਤੇ ਮਨਮੱਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਰੋਲ–ਘਚੋਲਾ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ, ਅੰਧ–ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਜੜ੍ਹ–ਪੂਜਾ (ਬੁੱਤ–ਤਸਵੀਰ, ਸਮਾਧ, ਮੜ੍ਹੀ ਆਦਿ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਝੁਲਾ ਕੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦ੍ਰੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ। ਇਸੇ ਕੌਮੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੀ ਆਈ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਨਤੀਜਾ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ 'ਚੋਂ ਅਨਮਤੀ–ਮਨਮਤੀ ਵੀਚਾਰ ਧਾਰਾ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਮਾਇਤ ਦੀ ਪਿੱਛ ਲੱਗ ਮਹੰਤਸ਼ਾਹੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ ਹੋਇਆ।

ਹੁਣ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਇਕ–ਸੁਰਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ੧੪ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਰੜੀ ਮੇਹਨਤ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਵਾਰ ਰਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਵਾਰ–ਵਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੋ.ਗੁ.ਪ੍ਰ.ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੰਥਕ ਜੁਗਤ ਵਿਚ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਕੌਮ ਪਾਸ ਮਰਯਾਦਾ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਨਾਂ ਤਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਸੀ ਨਾਂ ਹੀ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਸੀ।

ਹਲਾਤਾਂ ਜਾਂ ਕੌਮ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵੱਲੋਂ ਆਈ ਬੇਧਿਆਨੇ ਪਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨੇ ਇਸ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਮਲਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਹਲਾਤ ਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ। ਨਤੀਜਾ ਸਿੱਖ ਪਵਾਰਾਂ ਤੇ ਗਰ-ਅਸਥਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਥਕ ਮਰਯਾਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜੋ ਪਕੜ ਬਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਨਾ ਬਣ ਸਕੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਹੰਤ ਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਬਦਲਵਾਂ ਰੂਪ ਡੇਰੇਦਾਰ, ਸੰਪਰਦਾਵਾਦੀ ਧੜਾ–ਧੜ ਆਪਣੀ–ਆਪਣੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਮਰਯਾਦਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕਠੇ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਅਣਕਿਆਸੇ ਵਾਧੇ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੌਮੀ ਵਿਹੜੇ ਅੰਦਰ ਦੇਹ ਪੂਜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਆਣ ਵਾੜੀ। ਬਾਹਰੀ ਦੋਖੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਕਲੀ ਗੁਰੂ ਡੰਮ੍ਹ ਨਾਮਧਾਰੀ, ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ, ਨਕਲੀ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਆਦਿ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਅੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਅਮਰ–ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਨਿਆਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬੜੀ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਧਾਂਤਵਾਦੀ ਸਿੱਖ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਜਨਮ ਵੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਕੌਮੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਮਗਰ ਜਿਤਨੀ ਤਨ-ਦੇਹੀ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੌਮੀ ਸੱਥ ਅੰਦਰ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਲਈ ਆਪਸੀ ਤਾਲ-ਮੇਲ ਨਾ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਅੱਜ ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਖੌਤੀ ਡੇਰੇਦਾਰ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਖੜੇ ਹਨ। ਜਾਗਰੂਪ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਤੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਅਖੌਤੀ ਸੰਪਰਦਾਵਾਦੀ ਤੇ ਡੇਰਾਵਾਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਕੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਖਲਵਾੜ ਕਰਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣੀ ਜਾਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਥਕ ਜੁਗਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਵਿਰੋਧ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗੁਰੂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵੱਲੋਂ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਮੰਗ, ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਵਾਦੀ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਵੰਗਾਰ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਢਾਹ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਗੁਰ-ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ-ਬਰਾਦਰੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ, ਸਿੱਖਾਂ, ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਚੋਂ ਸ਼ਬਦ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਸੁੰਗੜੀ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਕੜ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਪੋਟਿਆਂ ਤੇ ਗਿਣਨ ਜੋਗੀਆਂ ਸਿਧਾਂਤਵਾਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਖਿੱਚੀ ਲਸ਼ਮਣ ਰੇਖਾ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਬਹੁ ਪੱਖੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਪਾਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਤ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮ ਪ੍ਰਸਤੀ ਲਈ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਪ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਕੁੱਝ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰੋ। ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਤੇ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪਾਸਿਓਂ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਬਚਾਓ। ਮਨਮੱਤ ਤੇ ਮਨਮੱਤ ਦੀ ਮਾਰ ਅਧੀਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡਾ ਗੌਰਵ ਖੁਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਤੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕੋ। ਆਪਣੇ ਜਾਤੀ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿਉ। ਆਏ ਦਿਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੇ ਬਹਿਰੂਨੀ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਦਲੇਰੀ ਕਰੋ। ਅਖੋਤੀ ਪੁਜਾਰੀ ਸ਼ੇਣੀ ਤੋਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਬਚਾਓ।

ਗੁਰੂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਪੰਥਕ ਸੋਚ ਦੇ ਸੁਹਿਰਦ ਹਮਾਇਤੀ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ। ਸਿੱਖ ਪੰਥਕ ਲਹਿਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਅਖੋਤੀ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਸੀ ਇਕਸੂਰਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੋ। ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਦਾਅ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਪੰਥ ਫੈਸਲੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨਾਲ ਛੇੜ=ਛਾੜ ਅਰੰਭ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਹੋਏ ਪੰਥਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜੇ ਅੱਜ ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਪੰਥ ਦਰਦੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਪੰਥ ਦਰਦੀ ਮੂਕ ਸਾਧਕ ਬਣ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਤਾਂ ਨਿਰਮਲ-ਨਿਆਰੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਖੋਤੀ ਡੇਰੇਦਾਰ ਤੇ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਵੇਦਾਰ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਵਕਤ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਨਿਰਮਲ-ਨਿਆਰੇਪਨ ਲਈ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੰਥਕ ਸੱਥ ਅੰਦਰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਰੜਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਜਿਥੇ ਵੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਸ ਹੈ ਪੰਥਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਪੰਥ ਦਰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੌਮ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਹਾਂ ਭਰਿਆ ਹੁੰਗਾਰਾ ਆਵੇਗਾ। ਭੁੱਲਾਂ ਲਈ ਖਿਮਾ ਜਾਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

> ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ। ਟੈਲੀਫੋਨ: ੦੯੩੫੬੧–੩੩੮੦੪

> > ****

🏚 ੍ਰ ੧ਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ 🌾

, ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ – ਪੰਨਾ ੭੬੭ ॥ੰ

ਅੰਧਾ ਆਗੂ ਜੇ ਥੀਐ ਕਿਉ ਪਾਧਰੁ ਜਾਣੈ॥ਆਪਿ ਮੁਸੈ ਮਤਿ ਹੋਛੀਐ ਕਿਉ ਰਾਹੁ ਪਛਾਣੈ ॥ ਕਿਉ ਰਾਹਿ ਜਾਵੈ ਮਹਲੁ ਪਾਵੈ ਅੰਧ ਕੀ ਮਤਿ ਅੰਧਲੀ ॥ ਵਿਣੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਕਛੁ ਨ ਸੂਝੈ ਅੰਧੁ ਬੂਡੋਂ ਧੰਧਲੀ॥ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਚਾਨਣੁ ਚਾਉ ਉਪਜੈ ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਕਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥ ਕਰ ਜੋੜਿ ਗਰ ਪਹਿ ਕਰਿ ਬਿਨੰਤੀ ਰਾਹ ਪਾਧਰ ਗਰ ਦਸੈ ॥ ੬ ॥

ਅਰਥ: ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਆਗੂ (ਲੀਡਰ) ਆਪ ਹੀ ਮਹਾ-ਮੂਰਖ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਮਾਰਗ ਦੀ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਐਸਾ ਮਤਿ-ਹੀਣਾ ਚੌਧਰੀ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਕੀ ਸੇਧ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਐਸਾ ਗਿਆਨ-ਵਿਹੂਣਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਹੋਏ ਸਚਿਆਰ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਚਲ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ, ਇੰਝ ਉਹ ਸੰਸਾਰੀ ਦੁੱਖ-ਕਲੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖ਼ੁਆਰ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਪਰ, ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਵਾਸਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਰਾਤ-ਦਿਨ ਖੇੜੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ । ਆਓ, ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ ਕਿ ਹੇ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਸਾਨੂੰ ਭੀ ਗਿਆਨ ਬਖਸ਼ੋ ਤਾਂਜੋ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਉੱਪਰ ਚਲ ਸਕੀਏ।

Guru Sahib tells us that if any leader himself is stupid/blind, how shall he know the right way? Such a foolish person can neither guide anyone nor can he himself follow the righteous path. Without the knowledge of Almighty God's True *Naam*, person remains entangled in worldly false affairs. But when the person follows the Guru's teachings, he feels elevated and thus rejoices the bliss day and night. Let us pray before *Akaalpurkh* for Guidance so that we may also practice the Truthful living.

ਮਨੁ ਪਰਦੇਸੀ ਜੇ ਥੀਐ ਸਭੁ ਦੇਸੁ ਪਰਾਇਆ ॥ ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਖੋਲ੍ਹਉ ਗੰਠੜੀ ਦੂਖੀ ਭਰਿ ਆਇਆ ॥ ਦੂਖੀ ਭਰਿ ਆਇਆ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਬਿਧਿ ਮੇਰੀਆ ॥ ਆਵਣੇ ਜਾਵਣੇ ਖਰੇ ਡਰਾਵਣੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਫੇਰੀਆ ॥ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੇ ਉਣੇ ਝੂਣੈ ਨਾ ਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥ ਮਨੁ ਪਰਦੇਸੀ ਜੇ ਥੀਐ ਸਭੁ ਦੇਸੁ ਪਰਾਇਆ ॥ ੭ ॥

ਅਰਸ਼: ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਨੂੰ ਹੀ ਭੁੱਲ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਬਿਗਾਨੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਐਸੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਅਗੇ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ ਵਾਰੇ ਫਰਿਆਦ ਕਰਾਂ? ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਅੰਦਰਲੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਕੌਣ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਇਆਨਕ ਦੁੱਖਾਂ-ਕਲੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਦ-ਬੰਨਾ ਨਹੀਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ। ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਸੱਖਣਾ ਅਤੇ ਨਿਮੋਝੂਣਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਭ ਪਰਾਏ ਜਾਪਦੇ ਹਨ।

If a person forgets God then whole world looks estranged. Before whom should I narrate my pains when all are brimful with woes? In such a situation, who will care about my pains? There seems to be no end about these worldly sufferings. Without *Akaalpurkh's True Naam*, frustrated person does not listen to the Guru's teachings. When person forgets God, then the whole world is estranged with him.

ਗੁਰ ਮਹਲੀ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਸੋ ਭਰਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ॥ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਤਾਂ ਕਰੇ ਸਚ ਸਬਦਿ ਪਤੀਣਾ ॥ ਸਬਦੇ ਪਤੀਜੈ ਅੰਕੁ ਭੀਜੈ ਸੁ ਮਹਲੁ ਮਹਲਾ ਅੰਤਰੇ ॥ ਆਪਿ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭ ਆਪਿ ਅੰਤਿ ਨਿਰੰਤਰੇ ॥ ਗਰ ਸਬਦਿ ਮੇਲਾ ਤਾਂ ਸਹੇਲਾ ਬਾਜੰਤ ਅਨਹਦ ਬੀਣਾ ॥ ਗੁਰ ਮਹਲੀ ਘਰਿ ਆਪਣੇ ਸੋ ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ॥੮॥ ਅਰਥ: ਜੇ ਅਕਾਰਲਪੁਰਖ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਵਸਾਅ ਲਈਏ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ । ਐਸੀ ਅਵਸਥਾ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਲਵੇ । ਜੇਹੜਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ-ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਚਨਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਇਨਸਾਨ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਇੰਝ, ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ।

When a person seeks God's Refuge, one feels fully satiated. Such a stage could be attained if person remains within True Lord's Command. The person, who gets immersed in the Guru's teachings, can realize His Bliss within himself. Almighty God alone takes care of the whole universe. By following Divine Word (Gurbaani enshrined in the Guru Granth Sahib), person acquires God's blessings and rejoices unstuck music of His praises. Accordingly, a true devotee feels so close to the Almighty God. ਕੀਤਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀਐ ਕਰਿ ਵੇਖੋ ਸੋਈ॥ ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਜੇ ਲਚੈ ਕੋਈ॥ ਕੀਮਤਿ ਸੋ ਪਾਵੈ ਆਪਿ ਜਾਣਾਵੈ ਆਪਿ ਅਭੁਲੁ ਨ ਭੁਲਏ॥ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਕਰਹਿ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅਮੁਲਏ॥ ਹੀਣਉ ਨੀਚੁ ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ

ਸਾਚੁ ਨਾ ਛੋਡਉ ਭਾਈ ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਦੇਖਿਆ ਦੇਵੈ ਮਤਿ ਸਾਈ ॥ ੯ ॥ ੨ ॥ ੫

ਅਰਥ: ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ। ਤੂੰ ਦੁਨਿਆਵੀਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੀ ਹੀ ਸਿਫ਼ਤ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪ ਕਿਸੇ ਭੁੱਲ – ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਹੇ ਅਕਾਲਪੁਰਖ, ਤੇਰੀ ਰਜ਼ਾਅ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਬੁਹਮੁਲੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸੋਝੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਿਮਾਣਾ ਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੇਰੇ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਕਦੀ ਨਾਹ ਵਿਸਰਾਂ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਉੱਪਰ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਹੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

O Brother! Don't entangle in worldly possessions but always praise the Almighty Creator, Who sustains all. No one can evaluate God's Bounties. God alone is unforgettable, and that person alone could assess His worth to whom, the True Lord enables Himself to do so! By seeking God's refuge, person can attain Guru's teachings. I, an abject person prays that I may never forsake God. Guru Nanak Sahib says that a person, who is blessed by *Akaalpurkh*, he alone understands the true way of living.

[If you are unable to read Punjabi Version by using Font Gurbani Lipi, please click www.sikhmarg.com] Free distribution by: Sikhs Khalsa Mission Inc., Australia (Tel. 61 – 2 - 9837 2787).

****

ਸਿਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਵੀਰੋ

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕੁਛ ਸਕੂਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕੇ ਸਿਖੀ ਦੇ ਉਜੜ ਰਹੇ ਬਾਗ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਬੈਠੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਅੱਜ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੀਆਂ ਕੁਛ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੀਰ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ,ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਵੀਚਾਰ ਲਿਖ ਭੇਜਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਭੀ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ।ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਵੀਰੋ ਏਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਖਾ ਖਾਲੀ ਕਰਾ ਕੇ ਜਿਤਨੀ ਦੇਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਿੱਜੋ ਗੇ ਇਸ ਬਾਗ ਦਾ ਖੇੜਾ ਹਰੀਆਵਲ ਨਹੀਂ ਪਰਤ ਸਕੇਗੀ। ਭਾਵੇ ਕਿਸੇ ਭੀ ਪਾਰਟੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਕੇ ਤਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕੇ "ਧਰਮ ਸਾਡਾ ਧੜਾ ਹੈ", ਧੜਾ ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇਸ ਲਈ ਧਰਮ ਵਿਹੂਣਾ ਧੜਾ ਧਰਮ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਆਓ ਵੀਰੋ ਜਾਗੋਂ ਅਤੇ ਹਰ ਉਸ ਧੜੇ {ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੱਚ ਦਾ ਦਮ ਘੁਟ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਂ} ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸੱਚ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬਲਵਾਨ ਕਰੋ ਸਿਖੀ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਣ ਕਰ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਥਿਆਉਣ ਵਾਲਿਆ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰੋ ,ਉਹਨਾ ਦੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗਰਾਂਟਾਂ ਅਤੇ ਪਦਵੀਆਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਹੀ ਅੱਜ ਸਿਖੀ ਲਈ ਜ਼ਹਿਰ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ।ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਆਸ ਛੱਡ ਕੇ ਅਪਨਾ ਵਿਰਸਾ ਸੰਭਾਲੋਂ

> ਕਬੀਰ ਡੂਬਾ ਥਾ ਪੈ ਉਬਰਿਓ ਗੁਨ ਕੀ ਲਹਰਿ ਝਬਕਿ ॥ ਜਬ ਦੇਖਿਓ ਬੇੜਾ ਜਰਜਰਾ ਤਬ ਉਤਰਿ ਪਰਿਓ ਹਉ ਫਰਕਿ ॥੬੭॥

ਅੱਜ ਇਸ ੬-੨-੦੬ ਦੀ ਇਕੱਤ੍ਰਤਾ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕੇ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਜੱਥੇਦਾਰ ਅਗੇ ਕਿਸੇ ਸਿਖ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ,ਿਸਖ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇ ਗਾ ਅਤੇ ਓਥੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਮਉਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਜੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਕੋਈ ਸੁਆਲ ਕਰ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ,ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਿਖ ਭੀ ਅਪਣੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ੰਕੇ ਦੀ ਨਵਿਰਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਆਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿਖ ਨੂੰ ਪੂਰਣ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਣਾ ਜੱਥੇਦਾਰ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਸਾਬਕਾ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ੪-੨-੦੬

ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨੂੰ ਖੂਲੀ ਚਿਠੀ

੧ਓ´ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ਸਨਮਾਨ ਯੋਗ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀਓ ਵਾਹਿਗੁਰੁ ਜੀਕਾ ਖਾਲਸਾ ,ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ

ਵਾਰਗੁਰੂ ਜਕਾ ਖਾਲਮਾ ,ਵਾਰਗੁਰੂ ਜਾਂ ਕਾ ਫਗਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀਓ ਆਪ ਜੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕੇ ਜਦੋਂ ਭੀ ਸਿਖ ਧਰਮ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਧਾਰਮਕ ਪਦਵੀਆਂ ਦੀ ਗ਼ਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖਾਮੋਸ਼ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣਕੇ ਨਹੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਇਸ ਅਪਣੇ ਕੋਰੇ ਸਭਾ ਲਈ ਆਪ ਪਾਸੋ

ਖਿਮਾ ਮੰਗਦਾ ਹੋਇਆ ਤੁਹਾਨੂ ਕੁਛ ਲਿਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਇਆ ਹਾਂ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਿਖ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕੇ ਸਿਖ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਵਾਹਦ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਛ ਅਖੌਤੀ ਸਿਖ ਆਗੂ ਜਿਹਨਾ ਦਾ ਅਪਣਾ ਕੋਈ ਦੀਨ ਧਰਮ ਇਮਾਨ ਨਹੀ ਕੇਵਲ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਥਿਆਣ ਲਈ ਅੰਤਰ ਪੂਜਾ ਪੜ੍ਹੇ ਕਤੇਬਾਂ ਸੰਜਮ ਤੁਰਕਾਂ ਭਾਈ ਦੇ ਗੁਰ ਵਾਕ ਅਨਸਾਰ ਹਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਮੱਥਾ ਰਗੜ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਖ ਧਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਲੀਆਮੇਟ ਕਰਕੇ ਧਾਰਮਕ ਪਦਾਵੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਤੇ ਖਿਡਾ ਕੇ ਸਿਖ ਵਿਰੋਧੀ ਸੋਚ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸਿਖ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕੇ ਸਿਖ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਾਡੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਅਪਣੇ ਅਧੀਨ ਚਲਣ ਵਾਲਾ ਜਥੇਦਾਰ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸਾਜਸ਼ ਨਾਲ ਆਏ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਗ਼ਲਤ ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਬੇਗ਼ਰਜ਼ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਅਤੇ ਬੇਮੁਹਤਾਜ ਹੋਕੇ ਬਹਾਲ ਰੱਖਨਾ ਪਦਵੀ ਤੇ ਬੈਠੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਪਣੀ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਜੱ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ੳਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਦਾਅ ਤੇ ਲਗਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਿਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ੨੫ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਭਰੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ੧੮ ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਅਲੈਕਸ਼ਣ ਰੱਖਣ ਦਾ ਐਲਾਣ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ ਉਸਤੋਂ ਬਾਹਦ ਉਸਦੀ ਗ਼ੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ੨੮ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਧੜੇ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ੧੯ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਅਲੈਕਸ਼ਣ ਦਾ ਅਲਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੋ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਓ ਦਿਸਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸੇ ਵਕਤ ਅਦੇਸ਼ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਠੀਕ ਸੀ ਅੱਜ ਹਰ ਸਮਝਦਾਰ ਸਿਖ ਸੋਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਅਦੇਸ਼ ੧੭ ਦਸੰਬਰ ਤਕ ਕਿਓਂ ਰੁਕਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ੧੭ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਓਂ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਆਓ ਸੰਭਲੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਵੇਂ ਅਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਪਛਾਣ ਏਹਨਾ ਪਦਵੀਆਂ ਜਾ ਏਹਨਾ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾ ਨੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਕਦੀ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਭੀ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤੁਸਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੀ ਹੈ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਨੇ ਜੱਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾ ਨੇ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਪੁੰਝ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਆਪਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜੱਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਨੇ ਏਸੇ ਹੀ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਨੂੰ ਏਹੋ ਹੀ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕੇ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾ ਲੈਣ ਦਿਓ ਪੰਦਰਾਂ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਮਿਲ ਬੈਠੋ ਕੇਡਾ ਚੰਗਾ ਅਦੇਸ਼ ਸੀ ਪਰ ਕੀ ਏਹਨਾ ਨੇ ਹੁਕਮ ਮਨਿਆ? ਕੀ ਉਦੋਂ ਉਹ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਨਹੀ ਸਨ?,ਬਲਕੇ ਟਹੁੜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਕਢਣਾ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਰਿਹਾ ਜੱਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਭੀ ਰਾਤੋਂ ਰਾਤ ਤੁਰਦਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਅੱਜ ਓਹੋ ਲੋਕ ਹੀ ਕਿਸ ਮੂਹ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੱਥੇਦਾਰ ਦਾ ਅਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮਨਿਆ ਇਸ ਲਈ ਛੇਕ ਦਿਓ ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੀ ਏਹੋ ਜੇਹੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡ ਕੇ ਧਾਰਮਕ ਪਦਵੀਆਂ ਦੀ ਦੂਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਏਹਨਾ ਦੀ ਪੂਰਾਨੀ ਕਹਾਨੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੀ ਗਿਆਤ ਲਈ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਏਹਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸੁਭਾ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ੧੯੯੦ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਮੈਂ ਆਪ ਖੁਦ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿਤਾ ,ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਜੂਨ ਚ੍ਹੜ ਪਈ ਮੇਰਾ ਅਸਤੀਫਾ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਕਰ ਸੱਕੇ ਜੂਨ ਵਿਚ ਦਿਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਲੈਕਸ਼ਣ ਆਗਈ ਅਸਤੀਫਾ ਅਜੇ ਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਿਗਰਾਨ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਚੋਣ ਕੰਟਰੌਲ ਕਰਨੀ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਲਾਲਚ ਦਿਤੇ ਗਏ ਕੇ ਅਪਣੇ ਵਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਕੇ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾ ਦਿਓ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕੇ ਇਹ ਵਿਕਾਊ ਮਾਲ ਨਹੀ ਤਾਂ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਵਾਪਸ ਪੰਜਾਬ ਜਾਕੇ ਇਹਨਾ ਵਿਚੋਂ ਮੁਖੀ ਲੀਡਰ ਨੇ ਦਿਲੀ ਅਲੈਕਸ਼ਣ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਅਸਤੀਫਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਾਇਆ ਅਤੇ ਅਲੈਕਸ਼ਣ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋ ਉਸ ਵਕਤ ਜੇਹਲ ਵਿਚ ਸਨ ਦਾ ਨਾਮ ਡਕਲੇਅਰ ਕੀਤਾ।

ਨਿਯਮ ਮੁਤਾਬਕ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਹੀ ਵੱਕਤ ਦੇ ਗਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ ਜੀ ਨੂੰ ਚਿਠੀ ਈਸ਼ੂ ਕੀਤੀ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਅਲੈਕਸ਼ਣ ਸਮੇ ਤੁਸਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਦੇਗ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨਾ ਹੈ {ਉਸ ਚਿਠੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੳਜੂਦ ਹੈ} ਗਿਆਨੀ ਜੀਨੇ ਸਮੇ ਸਿਰ ਸਾਰਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਲਿਆ ਅਲੈਕਸ਼ਣ ਲਈ ਮੈਬਰ ਪੂਜ ਗਏ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅੰਦਰ ਅਲੈਕਸ਼ਣ ਹੋ ਗਿਆ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਾਹਰ ਏਹਨਾ ਹੀ ਅੱਜ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਅਪਣੀ ਹਾਰ ਵੇਖ ਕੇ ਬੋਰਡ ਤੇ ਇਕ ਸਲਿਪ ਲਾ ਦਿਤੀ ਕੇ ਅੰਦਰੋਂ ਜੇਹਲ ਵਿਚੋਂ ਜੱਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਅਦੇਸ਼ ਆਇਆ ਹੈ ਕੇ ਅੱਜ ਅਲੈਕਸ਼ਣ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅੰਦਰੋਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਚਿਠੀ ਲੈ ਆਂਦੀ ਗਈ। ਇਸ ਗ਼ਲਤ ਵਰਤੋਂ ਵਕਤ ਇਹ ਭੀ ਨਾ ਸੋਚਿਆ ਕੇ ਮਰੀਆਦਾ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਅਜੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਉਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਹੋਕੇ ਸਿਰਪਾਓ ਦੀ ਰਸਮ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਸਾਂਭਾਲ ਸਉਂਪੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਅਜੇ ਉਹ ਜੇਹਲ ਵਿਚ ਹਨ ਪਰ ਮਰੀਯਾਦਾ ਛਿਕੇ ਟੰਗ ਕੇ ਅੱਜ ਵਾਂਗੂਾਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿਠੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਜੱਥੇਦਾਰ ਜੀ ਇਹ ਸਭ ਕੁਛ ਲਿਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤਾਂ ਪਈ ਤਾਂਕੇ ਇਹਨਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪੇਰਨਾ ਤੇ ਅਗਲੇ ਕਿਸੇ ਕਦਮ ਉਠਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਇਹਨਾ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਉ ਅਤੇ ਏਹਨਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਕਤ ਹੋਕੇ ਅਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਪਛਾਣਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਾਨ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਦਿਓ ਤਾਂਕੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੋਵੇ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਹੋਵੇ। ਲਿਖਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਹੈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਐਸੇ ਕੌਮੀ ਮਸਲੇ ਅਨਗੌਲੇ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਵੇਹਲ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿਹੁਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਟੋਕਰੀ ਵਿਚ ਪਏ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਿਖੀ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸਿਖੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਗੋਚਰੇ ਕਰਾਂਗਾ ਪਰ ਭੁਲ ਚੁਕ ਦੀ ਖਿਮਾ ਮੰਗਦਾ ਅੱਜ ਏਥੇ ਸਾਮਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ॥ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ,

ਸਾਬਕਾ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੧-੧੨-੦੫

****

ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਜੱਥੇਦਾਰ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਖੁਲੀ ਚਿਠੀ

ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰਿ ਜਿਤੁ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥ ਐਸਾ ਕੰਮੁ ਮੂਲੇ ਨ ਕੀਚੈ ਜਿਤੁ ਅੰਤਿ ਪਛੋਤਾਈਐ ॥ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਕੀ ਫਤਹਿ

ਵੇਦਾਂਤੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀਓ ਆਪ ਜੀਨੂੰ ਹੁਣ ਤਕ ਐਨੀਆਂ ਚਿਠੀਆਂ ਪੱਤਰ ਲਿਖਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਬਲਕੇ ਮੇਰੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਲਈ ਅੱਜ ਤਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਜੂਆਬ ਦੇਣ ਦੀ ਭੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਗਈ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਭਲਾਈ ਸੋ ਬੁਰਾ ਜਾਨੈ ॥ ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਸੋ ਬਿਖੈ ਸਮਾਨੈ ॥ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨਸਾਰ ਹੁਣ ਵਾਲਾ ਸੱਚ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਕੌੜਾ ਲਗੇਗਾ ਐਸਾ ਭੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇ ਝਿਜਕ ਤੁਹਾਡਾ ਚੇਹਰਾ ਦਿਖਾਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਸਜਾ ਵਜੋਂ ਇਸ ਸੱਚ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਅਦੇਸ਼ ਦਾ ਪੱਥਰ ਭੀ ਮਾਰ ਦੇਵੋ ਪਰ ਚਲੋ

ਹਮ ਕੂਕਰ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰਿ ॥ ਭਉਕਹਿ ਆਗੈ ਬਦਨੁ ਪਸਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਪੁਰਬ ਜਨਮ ਹਮ ਤੁਮ੍ਰੇ ਸੇਵਕ ਅਬ ਤਉ ਮਿਟਿਆ ਨ ਜਾਈ ॥ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੈ ਧੁਨਿ ਸਹਜ

ਕੀ ਮਾਥੈ ਮੇਰੇ ਦਗਾਈ ॥੨॥ ਮਾਹਵਾਕ ਅਨਸਾਰ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਵਾਲੀ ਦੇ ਦਰ ਦਾ ਕੂਕਰ ਹਾਂ ਪੂਰਬ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਓਸੇ ਹੀ ਅਕਾਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਦਰ ਦਾ ਕੂਕਰ ਹੋਣ ਦੀ ਅਮਿਟ ਮੋਹਰ ਮੇਰੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਭੀ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੇਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਕਾਲ ਸਿਧਾਂਤ ਲੁਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਵੇਖ ਭਉਂਕਾਂ ਹੋਰ ਭਉਂਕਾਂ ਆਖਰੀ ਦਮ ਤਕ ਭਉਂਕਾਂ ਭਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਾਰਸ ਪੰਥ ਜਾਗ ਪਏ ਅਤੇ "ਜੋਈ ਬਚੇ ਸੋਈ ਭਲੋਂ "।

ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀਓ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਵਿਚ ਕਦੀ ਅਰੂੜ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਅਧੀਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਜ਼ਾਲਮ ਅਡਵਾਇਰ ਨੂੰ ਸਿਰਪਾਓ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਗਲਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਸਤੋਂ ਬਾਹਦ ਭਾਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਇਕ ਅੱਧ ਹੋਰ ਵੀਰ ਨੇ ਭੀ ਅਪਣੇ ਸੇਵਾ ਕਾਲ ਦਰਮਿਆਨ ਸਿਆਸੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਰੀਕਾਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ।

ਪਰ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਡ ਤੋੜ ਦਿਤੇ , ਕਿਸੇ ਮਨੁਖ ਬਾਰੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਛ ਭੀ ਜੀਉਂਦੀ ਜਾਗਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਕ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰ ਪਦਵੀ ਤੇ ਸਸ਼ੋਬਤ ਹੋਵੇ ਉਸਦਾ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਗੁਲਾਮੀ ਅਧੀਨ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਲਾ ਜਾਣਾ ਸੋਚਿਆ ਭੀ ਨਹੀ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਉਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕੇ ਅੱਜ ਪੰਥ ਦੇ ਵੇਹੜੇ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ, ਆਚਰਣ ਹੀਨਤਾ, ਪਾਖੰਡ ਦੁਰਮਤਿ ਦੀ ਅਰੂੜੀ ਹੀ ਹਰ ਪਾਸੇ ਖਿਲਰੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਬਦਬੂ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਅੱਜ ਪੰਥਕ ਵੇਹੜੇ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਨਿਕਲਨ ਲਈ ਰਸਤਾ ਢੂੰਡਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ।ਜਿਸਦੇ ਜ਼ਮੇਵਾਰ ਤਸੀਂ ਹੋ।

ਜਿਹਨਾ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਰਹਿਤ ਮ੍ਰੀਯਾਦਾ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਿਖ ਦੀ ਪਰੀਭਾਸ਼ਾ ਅਨਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਸਿਖ ਭੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਦੇਖਨ ਕਰਕੇ ਅਸਲ ਪੰਥ ਦਿਸਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀ ਪੰਥ ਆਖ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਦੇ ਹੋ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵਲੋਂ ਛਪੀ ਸਿਖ ਰਹਿਤ ਮ੍ਰੀਯਾਦਾ ਵਿਚ "ਸਿਖ ਦੀ ਤਾਰੀਫ" ਇਸਤਰਾਂ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ: ਜੋ ਇਸਤਰੀ ਜਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ {ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ} ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਸਿਖਿਆ ਅਤੇ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉਤੇ ਨਿਸਚਾ ਰਖਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਨਦਾ, "ਉਹ ਸਿਖ ਹੈ"।

ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਦੱਸੋਗੇ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਦੀ ਅਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਕਦੀ ਭਨਿਆਰੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕਾਂ ਦਰਾਂ ਤੇ ਭਟਕਦਾ, ਮੱਥੇ ਟਿਕੇ ਲਾਕੇ ਹਵਨ ਯੱਗ ਕਰਦਾ, ਰਮਾਇਣਾ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਦਾ ਕਰਾਉਂਦਾ, ਹੋਰ ਧਰਮਾ ਨੂੰ ਮੱਨਦਾ ਤਾਂ ਸਿਖ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਪੰਥ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਾਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਆਰਹੇ ਹੋ।ਤੁਹਾਡੀ ਯਾਦਹਾਨੀ ਲਈ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਮੀਟਿੰਗ ਸਮੇ ਤੁਸਾਂ ਇਹ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਮਨਦਿਆਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾ ਅੰਦਰ ਉਹਨਾ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਤੇ ਐਕਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦਾ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਅੱਜ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਮੇਤ ਨਨਕਾਨਾ ਸਾਹਿਬ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਪਾਲਕੀ ਭੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਦਿਸਦੀ ਹੈ।

ਕੁਛ ਆਚਰਣ ਹੀਨ ਅਤੇ ਮਰੀਯਾਦਾ ਹੀਨ ਸਾਧਾ ਦੇ ਡੇਰਿਆ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਵਿਤਰ ਦਾਮਨ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਤੁਸੀ ਨਾ ਰੁਕੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਰੂੜੀ ਦਾ ਢੇਰ ਨੰਗਾ ਹੋਇਆ ਹਰ ਪਾਸੇ ਬਦਬੂ ਫੈਲੀ ਤਾਂ ਕਦੀ ਆਏ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡਾ ਅਪਣਾ ਭੀ ਆਸਣ ਉਸੇ ਢੇਰ ਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਬਦਬੂ ਤੇ ਪੜਦੇ ਪਾਉਣਾ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੀ ਮਜਬੂਰੀ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਅਪਣੀ ਪਦਵੀ ਸੁਰਖਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਤ ਛਿਕੇ ਟੰਗ ਕੇ ਜਿਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣੇ ਆਕਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਲਉ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦੁਆਂਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਪਦਵੀ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾ ਰਹਿਨਾ ਮਰੀਯਾਦਾ ਦਾ ਤਹਿਸ਼ ਨਹਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ। ਬੀਤੇ ਇਤਹਾਸ ਅਨਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਮਾਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵਾਰ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਅਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੋਇ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਕੇ ਕੇਵਲ ਇਕੱਲੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀਏਟ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੋ।

ਦਾਸ ਦੇ ਸੇਵਾਕਾਲ ਵਿਚ ਸਰੁਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਭਰੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਮਉਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ। ਸਭ ਨੇ ਦੇਖੀ। ਬਲਕੇ ਮੇਰੇ ਸੇਵਾ ਕਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹੀਆਂ ਕਰਾਰ ਦਿਤੇ ਹੋਇ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਇਕ ਸਿਖ ਲੀਡਰ ਨੇ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਕੇ ਮੈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁਂਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਬਿਨਾ ਅਨਾਉਸ ਕੀਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਅੰਧੇਰੇ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਵੇਰੇ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਨਾਉਸ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਉਸਨੂੰ ਦਾਸ ਵਲੋਂ ਜੁਆਬ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕੇ ਭਲਿਆ ਤੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪ ਪਿਤਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ ਫਿਰ ਦਿਨ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਸੰਗ ਕਿਓ ਏਥੇ ਬੰਦ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿਚ ਰਾਤ ਦੇ ਅਨੇਰੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮਰੀਯਾਦਾ ਅਨਸਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਣ ਸਮੇ ਭੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੁਰਹਿਤੀਆ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਵਖਰੇ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ।

ਸਿਖ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ? ਫਿਰ ਦੁਹਰਾ ਦੇਵਾਂ ਜੱਥੇਦਾਰ ਕਦੀ ਭੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨਹੀਂ ਹੋਂ ਸਕਦਾ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਅਟੱਲ ਹੈ , ਜੱਥੇਦਾਰ ਸਿਆਸੀ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਤੇ ਰੋਜ਼ ਬਦਲਦਾ ਹੈ।

ਸਚਾ ਆਪਿ ਤਖਤੂ ਸਚਾ ਬਹਿ ਸਚਾ ਕਰੇ ਨਿਆਉ ॥ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸੱਚ ਨੂੰ ਕਦੀ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪੜਦਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੀ। ਜਦੋਂ ਦਾ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆ ਵਿਚ ਇਕੱਲਿਆ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਸੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਅਵਾਜ਼ ਆਮ ਉਠ ਰਹੀ ਹੈ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠ ਕੇ ਸੌਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪੈ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਇਸਤਰਾਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਵਿਤਰ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਪ੍ਰ: ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੇਲੇ ਬਾਦਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪਾਰਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਮਹੰਤ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਮੂ ਵਾਲੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇ, ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਕਿਸ ਸਚਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਤੁਸੀਂ ਦਿਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਨੇ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਅਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹੋ ਕੇ "ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ" ਅੱਗੇ ਬਰੈਕਟ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋ {ਕੇਵਲ ਇਕੱਲੇ } ਪੇਸ਼ ਹੋਵੋਂ । ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ ਕਰਾਂ "ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ" ਦਾ ਅਰਥ "ਕੇਵਲ ਇਕੱਲੇ" ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੋਂਦਾ ਹੈ "ਆਪ ਖੁਦ" ਅਪਣੀ ਥਾਵੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਣਾ ਇਹ "ਕੇਵਲ ਇਕੱਲੇ" ਤੁਸੀਂ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਦਬਾ ਹੇਠ ਗ਼ਲਤ ਅਰਥ ਲਿਖ ਗਏ ਹੋ ।

ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਬੰਦ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਲਿਖਣਾ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਕੇ ਸੌਦੇ ਕਰਣ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਪੰਥ ਕੌਮ ਦੀ ਮਉਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਸਚਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਣ ਦੀ ਹਿਮਤ ਕਰੋ ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡਾ ਧੜਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵਲੋਂ ਮੂਹ ਮੋੜ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਨਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਲੀ ਦੇ ਧਰਮ ਸਥਾਨਾ ਤੇ ਹੁਲੜ ਬਾਜੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਬੈਅਦਬੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ?।ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਅਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਕਲਮ ਕਿਉਂ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੈ ? ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ?, ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਰਨੇ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੇਮਤਲਬ ਅਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਪਰ ਤਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੱਚੇ ਇਨਸਾਫ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਹਥੋਂ ਵਿਕਦਾ ਵੇਖਕੇ ਸਿਖ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਆ ਖੜੇ ਹਨ।ਅਤੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕੇ ਸਿਖ ਧਰਮ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਆਸਣ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਏਹਨਾ ਸਿਆਸੀ "ਮੱਸੇ ਰੰਘੜਾਂ" ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਗੁਲਾਮਾ ਕੋਲੋਂ ਧਰਮ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਬਿਨਾ ਸਿਖੀ ਦਾ ਭਵਿਖ ਬਚਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਰਭੈਤਾ ਭਰੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਕੁਰਬਾਂਨੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਹੁਣ ਏਹਨਾ ਕੋਲ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਛੇਕ ਦੇਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਾ ਇਕ ਨਜਾਇਜ਼ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਤੇ ਭੀ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਾਂ "ਹਮ ਕਾਹੂ ਕੀ ਕਾਣਿ ਨ ਕਢਤੇ ਅਪਨੇ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੇ ॥੫॥"ਦੇ ਮਾਹਵਾਕ ਅਨਸਾਰ ਇਕ ਗੁਰੂ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਕੇ ਇਸ ਹਥਿਆਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਭੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।ਤਦ ਹੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਪਵਿਤਰ ਸਿਧਾਂਤ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਸਚ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਸਚੁ ਸੁਣਾਇਸੀ ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥੨॥੩॥੫॥ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸਾਬਕਾ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ

****

ਕਲੰਕ

(੮੪ ਦੇ ਦੰਗਾ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ)

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭੱਜੀ, ਸਟੌਕਟਨ, ਕੈਲਿਫੋਰਨੀਆ ਇੱਕੀ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲਿਆਮ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਕੋਈ ਭੀ ਭਾਰਤਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੋਇਆ॥ ਕਿਸੇ ਭੀ ਕਾਤਿਲ ਤੇ ਕੋਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਲਾਗੂ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਤਿਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਉਹ ਸਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਗੂ॥

ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਤਿਲ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਭਰ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਉਹ ਜਿਸ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਰੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਉਹਦੀ ਹੀ ਸ਼ੈਹ ਤੇ ਇਹ ਸੱਭ ਕੁੱਝ ਹੋਇਆ ਸੀ॥ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੋਰ ਭਲਾ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ "ਦਰਖਤ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਤੇ ਧਰਤੀ ਤਾਂ ਹਿਲਦੀ ਹੈ "॥ ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਉਸ ਦਿਨ ਸਿਰਫ ਧਰਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਿੱਲੀ ਅਸਮਾਨ ਹੀ ਟੁੱਟ ਪਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀ ਜਾਨੋਂ ਸਮਾਨ ਤੇ ਪੱਤ ਸੱਭ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੁੱਟ ਗਿਆ॥ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਛੁੱਟੀ। ਧੀਆਂ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿਉ ਭਰਾਵਾਂ ਸਾਹਵੇਂ ਲੁੱਟੀ॥ ਸਿੱਖ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਤਨ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਸਰ੍ਹੇ ਆਮ ਫਾੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਰਦ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਟਾਇਰ ਪਾ ਕੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ॥

ਖੂਨੀਆਂ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਖੱਦਰ ਦੇ ਝੱਗਿਆਂ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਬੇਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਨੇ। ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਝੰਡੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਤੇ ਖੱਬੇ ਨੇ॥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਮਿਲ ਗਈਆਂ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀਆਂ ਉਸ ਦਿਨ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਿਲ ਗਈਆਂ॥

ਕਿਸੇ ਨੇ ਭੀ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਹੰਝੂ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇ। ਜੋ ਪਿੱਛੇ ਬਚ ਗਏ ਨੇ ਉਹ ਭਰਦੇ ਰਹੇ ਲੇਖੇ॥

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਈ। ਹਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਂਗਲ ਉੰਘੇ ਆਗੂ ਵੱਲ ਉਠਾਈ॥ ਬਜਾਇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਰਿਪੋਰਟ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੱਦੀ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਲਮਾਰੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ॥ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਦੇਵੀ ਖੜੀ, ਹੱਥ ਵਿਚ ਤੱਕੜੀ ਫੜ ਦੇਖਦੀ ਰਹੀ। ਪਰ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਸੱਚ ਦੇਖਣ ਲਈ ਪੱਟੀ ਨਾਂ ਲਹੀ॥

> ਉਹਦੀ ਤੱਕੜੀ ਨੂੰ ਨੋਟਾਂ ਦਾ ਪਾਸਕੂ ਲਾ ਕੇ ਪੱਲੜਾ ਬਰਾਬਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਹਰ ਜੋਖਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬੋਝਾ ਉਹਨਾਂ ਨੋਟਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ॥ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹਿੱਸਾ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਨਿਭਾਇਆ। ਉਹ ਦੇਖ ਕੇ ਸ਼ਰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ॥

ਕਾਤਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਨ ਤੇ ਫਿਰ ਆਰੁੜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ॥

ਰੱਬ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ ਇਹ 'ਵੇਦਾਂਤੀ', 'ਚੰਡੋਕ' ਤੇ 'ਆਤਮਾ'।

ਬਣਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਆਗੂ ਇਹ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹੀ ਖਾਤਮਾ॥

ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਸਿਰ ਲਥ ਯੋਧੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਉੱਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਗਦਰਾਂ ਦੀ ਥੋੜ ਨਹੀਂ। ਖੁਦ ਹੀ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਨ ਨੂੰ ਮਾਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ॥ ਸਰਕਾਰੀ ਖੂਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਪਾਲਤੂ ਕੁਤਿੱਆਂ ਨੂੰ ਮਾਸ ਦੀ ਟੁਕੜੀ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਸਾਡੇ ਸਿਖ ਆਗੂ ਉਸ ਬੋਟੀ ਖਾਤਿਰ ਮਾਲਕਾਂ ਅੱਗੇ ਪੂਛ ਹਿਲੌਂਦੇ ਰਹੇ॥ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦਾ ਮੂੰਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੋਟਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਧਮਕੀਆਂ ਨਾਲ ਸਦਾ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ॥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤੁਹਾਡਾ ਕਚਿਹਰੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਜਿਨ੍ਹਾ ਹਜ਼ਾਰਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾ ਨੂ ਇਕ ਹਰ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ॥ ਬੇਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਤੜਫਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ।

ਉਹ ਕੌਮ ਦੀ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਜ਼ਮੀਰ ਤੇ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਰੋਈਆਂ॥ ਇੱਕ ਬੜੀ ਪੁਰਾਣੀ ਕਹਾਵਤ ਇਸ ਜਗ ਦੀ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਆਪਣਿਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਫੁੱਲ ਦੀ ਸੱਟ

ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਗਦੀ ਹੈ॥ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਅਣਖ ਦੇ ਮਰ ਜਾਣ ਦਾ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਬਾਗਡੋਰ ਨੂੰ ਬੇਗ਼ੈਰਤ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਜਾਣ ਦਾ ॥

ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਕਾਲੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ ਘੜਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਘੜਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਭਰ ਜਾਣਗੇ॥ ਪਰ ਉਹ ਕਿੰਞ ਭੁਲਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤ ਭਾਈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਂਹਵੇਂ ਮਰੇ ਨੇ। ਵਕਤ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਤੇ ਲੱਗੇ ਫੱਟ ਤਾਂ ਭਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਪਰ ਕਾਲਜੇ ਤੇ ਲੱਗੇ ਜ਼ਖਮ ਕਦ ਭਰੇ ਨੇ ? ਉਹ ਖੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ

ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਕਦੀ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਤੇ ਉਹ ਅਖੀਰੀ ਦਮ ਤੱਕ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੀਆਂ ਛਮਕਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਿਆਂ ਤੇ ਜਰਣਗੇ॥ ਜਿਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕੀ ਸਾਲ ਲੰਘੇ ਨੇ ਇੰਵ ਹੋਰ ਕਈ ਸਾਲ

ਇੱਕ ਇੱਕ ਕਰ ਟੱਪ ਜਾਣਗੇ । ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਹ ਇਨਸਾਫ਼ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਭੀ ਨਰਕ ਭੋਗਦੇ ਮਰ ਖਪ ਜਾਣਗੇ ॥

ਸਿੱਖੀ ਸ਼ਾਨ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਰੁਲ ਜਾਵੇਗਾ । ਕਦੇ ਇਹ ਸਾਕਾ ਭੀ ਹੋਇਆ ਸੀ

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਰਾ ਜਗ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ॥

ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਲੱਗਾ ਇਹ ਕਲੰਕ ਸਦਾ ਹੀ ਲੱਗਾ ਰਹੇਗਾ । ਇਸ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਭੱਜੀ ਤਾਂ ਇਹ ਹੀ ਕਹੇਗਾ ॥

****

****

Khalsa Tricentennial Foundation of North America Inc.

3524 Rocky Ridge Way, El Dorado Hills, CA 95762

Income - Expense Statement, January - December 2005

Income - Expense Statement, January - December 2005	
INCOME:	
January	
February	
March	
April	1,212.25
May	753.30
June	2,391.00
July	980.00
August	1,538.00
September	2,690.00
October	1,675.00
November	1,600.00
December	0.00
Total for 2005	29,823.54
EXPENSES:	
Human Resources: Granthi, Pathi, Kirtani Jatha	412.00
Gurughar needs: Household, Groceries, etc.	2,232.87
Utilities: Water, Sewer, Garbage, Gas, Electric	2,446.86
Insurance and Texas	355.62
Telephone	2,193.12
Repairs and Maintenance	
Bank Service Charge, Cheque Printing	15.00
Misc: Security, Pest Control, Janitorial, Donations	
Sikh Bulletin 9 Issues	20,741.81
Books & audiotapes	
***************	*******
Total Expenses for 2005	29,691.38
2004 Carry Over	1.43
2005 Receipts	
Total Income for 2005	29,824.97
Total Expenses for 2005	29,691.38
Balance carried from the year 2005	133.59
Outstanding Bills for 2005	878.31

Note: Sikh Center Roseville and Gurdwara Sahib Roseville were operated by Khalsa Tricentennial Foundation of North America Inc. from April 19, 1996 until April 20, 2005. This Foundation was created by the Shergill family for bringing reformation in Sikhism. For that purpose an 8000 square foot building was made available rent free by the Shergill family with the surplus proceeds from donations, after meeting the operating costs, used for sponsoring gurmukh kathakars, publication of books in English and Panjabi, publication of Sikh Bulletin since November 1999, publication of 14 issues of the Vishav Sikh Bulletin from Chandigarh and seminars and conferences. Very successful Mohali World Sikh Conference of October 2003 was entirely funded by the delegates from USA, Canada, U.K. and Dubai to the third annual conference of Singh Sabha International, the name we had used for the reformation in Sikhi movement, held at Roseville Sikh Center in August 2003. The Sikh establishment in India, including the SGPC and Akal Takhat 'Jathedar' had vehemently opposed the Mohali conference. They took their revenge on the Roseville Sikh Center by encouraging the establishment of a rival Gurdwara in Roseville in November 2003 on a three year lease at \$8,200.00 per month. Since the only glue holding at least three diverse groups constituting the entity responsible for raising \$8,200.00 per month just for the rent was opposition to what we were trying to do. That one Gurdwara split into two before the first year was out and the splinter group rented another building for \$5,100.00 per month. Of the total receipts of \$29,823.54 by the KTF for the year 2005 only \$7,567.54 came from the local sangat. The rest \$22,256.00 was received from the readers of the Sikh Bulletin. Any future issues of the Sikh Bulletin would rely entirely on donations from its readers. Minimum cost for one issue of 2000 copies for printing and mailing is \$2000.00. We can name the donor for a specific issue if so desired. Ed.

31

Following May Be Ordered From The K.T.F. of N.A. Inc. 3524 Rocky Ridge Way, El Dorado Hills, CA 95762 Books by Gurbakhsh Singh Kala Afghana:

1. ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ ਤੋਂ ਸੱਚ ਦਾ ਮਾਰਗ ਭਾਗ ੧–੬ ਅਤੇ ੧੦ ਸ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ॥

2. ਮਾਸ ਮਾਸ ਕਰਿ ਮੁਰਖ ਝਗੜੇ 3. ਬਚਿੱਤਰ ਨਾਟਕ 4. ਗਰੂ-ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਤੇ ਗਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੬. 10 ਪਸਤਕਾਂ ਦੀ ਭੇਟਾ US \$110.00 ਇਕ ਪਸਤਕ ਦੀ ਭੇਟਾ US \$10.00 ਅਤੇ US \$3.00 ਡਾਕ ਦੇ॥

For individual volumes please add \$3 for postag, maximum \$10.00. Please make checks payable to KTF of N.A. Inc. In Canada these books are available from: Gurinder S. Brar, 122 Old Mill Road, Cambridge, Ontario, N3H 4R8 Other Books available from K. T. F. of N. A. Inc.:

8. Sikh Religion and Christianity, author G.S. Sidhu, UK

9. Sikh Relgion and Islam, authors G.S. Sidhu and Gurmukh Singh, UK Bheta \$4.00 including postage

10. An Introduction to Sikhism, author G.S. Sidhu, UK 11. Panjab and Panjabi, author G. S. Sidhu, UK

Bheta \$4.00 including postage Bheta \$5.00 including postage

Bheta \$4.00 including postage

Note: Any 30 copies of Nos. 8-11 donation \$100.00 For free distribution by donor.

- 12. Teaching Sikh Heritage To The Youth, author Dr. Gurbakhsh Singh. Bheta \$5.00, including postage. For bulk copies please write to Canadian Sikh Study and Teaching Society #108, 1083 SE Kent St. Vancouver, B.C. V5X4V9, Canada.
- 13. "Sikhs in Hisotry" by Dr. Sangat Singh, Paper Back, Bheta \$10.00, Hard Back, Bheta \$15.00, including postage.
- 14. SGPC publications **FREE**. We pay the postage.
- 15. ਦਸਮ ਗੁੰਥ ਨਿਰਣੈ, ਗਿਆਨੀ ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਅੰਬਾਲਾ। Bheta \$5.00 including postage.

Note: ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨਿਰਣੇ is also available free of cost from: Col. Avtar Singh, 2339-68 Corporate Drive, Scarborough, Ontario, M1H 3H3. email singh.a@Rogers.com

Books and CDs available from other sources:

16. Avtar Singh Dhami, 3336 Bridge Road, Hayward, CA 94545. Religious bks. Dr. Sahib Singh's 'SGGS Darpan' on his website: www.gurugranthdarpan.com. Email: <singhavtar@msn.com>

ਨੇੜਿੳ ਡਿੱਠਾ ਭਿੰਦਰਾਂਵਾਲੇ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਿਖੀ ਪਸਤਕ ੧੦ ਡਾਲਰ ਅਮਰੀਕਾ. ੧੫ ਡਾਲਰ ਬਾਕੀ ਮਲਕਾਂ ਤੌਂ ॥

17. Guru Granth Sahib- French and German Translation: Jarnail@sympatico.ca

CDs: (1) 'Sikh Di Pachhaan' Free 23 hr CD on 25 topics answering most commonly asked questions about Sikhi on the basis of Gurbani by Prof. Darshan Singh Khalsa (Ex-Jathedar): Interfaith Charities, 1540 Barton Road #222, Redlands, CA 92373. www.Interfaithcharities.org

(2) Gurbani-CD Free by Dr. Kulbir Singh Thind, MD, 3724 Hacienda Street. San Mateo, CA 94403, USA drksthind@vahoo.com

Khalsa Tricentennial Foundation of North America Inc. 3524 Rocky Ridge Way El Dorado Hills, Ca 95762

> Address Label Here

If you do not wish to receive this bulletin, please write 'do not mail' across the label and return to sender. If you wish for someone else to receive it, please provide us with their mailing address. Thank you.